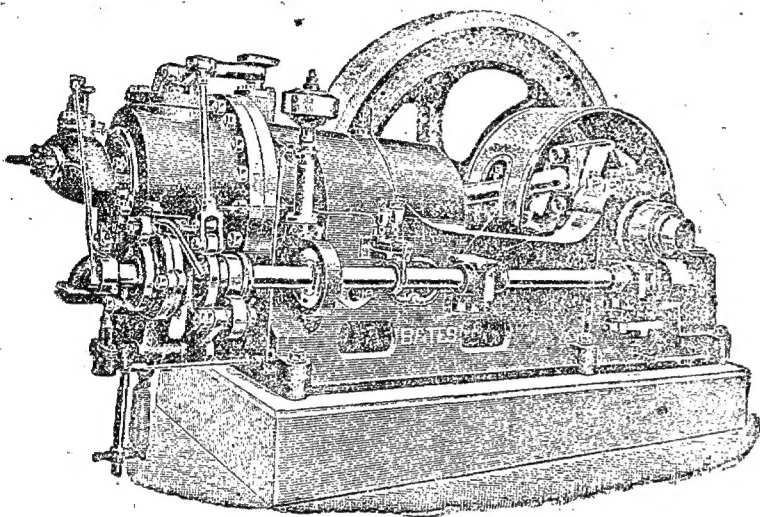

308887

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. { టెన్న్ పట్టణము 1917 సం॥ ఫి బ్ర వరినెల 6 వ తేది మంగళవారము } No. 258
సంపుటము. 3. { న శ నా మ స ం వ త్స ర మా ఘ మా స శు ద్ధ పౌర్ణ మి గెం. } { సంచిక ౨౫౮ }

బేటుగోల్డు మెడల్ శెమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈక్రొత్త టయిపు ఇంజనులు యెటువంటి చిక్కనయిన క్రూడ్ ఆయిల్తో నంజను నుమారు ఒకమాసము జేపరయి జరు విప్పి శుభ్రపరచ నక్కర్లేకయే మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులవలె యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కర్లేక వాటికోరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ యింజను మాత్రము యీ యింజనులు తీసికొనుచు వాటికంటె వేయిరెట్లు తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్రములు మొదలు 55 గుర్రముల పవరువరకు పీట్టయొక్క స్పీరు సామానులు సహాయ ప్పడును ప్రాథమిక సిద్ధముగా నుండును.

109-141

జి. యల్. శాస్త్రి లింకు కో., ఇంజనీర్లు, మదరాసు.
(బాంచిలు:— బెజవాడ. గజమండి)

ఆంధ్ర రాష్ట్రముకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన

“ఆంధ్ర శిగరెట్లు”

615

(కోడిపుంజ మార్కు గలవి)

ఈశిగరెట్లు ఆంధ్రరాష్ట్రమున వెలిగిన మేలైన పొగాకుచే ఆంధ్రులగు మానవజాతి తయారుచేయబడి, అనేకులచే మెప్పించబడినవి; కాన పీని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయులగు మిగిలిన అభిమానించి, ఉపయోగపరచి గుణగుణముల వరసి, మీ స్నేహితులకును పరిచితులకును దెల్పుచున్నాము. ఈ క్రింద ఆద్రస్సుకు వ్రాసిన విషయములు తెలియనగును.

యానివర్సల్ టుబాకో కంపెనీ,

6, జనరల్ ఫీటర్సరోడ్, మాంటురోడ్ పోస్టు, మదరాసు.

అమృతాంజనము.

చక్కని డబ్బీంగ్ సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్వపు నొప్పుల బారదోలును. వాయువుపోట్ల పోగొట్టును. వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

తామర తైలము.

వెల బ్యా 1-కి 0-4-0

మా తామర తైలము ఒక్కడబ్బాను నాలుగు అచాలకులకొనినాల్గునైదు సారులు రాచిన యెడల తామర నిర్మూలమును నయము కాని యెడల మీ నాల్గు అచాల తిరిగి తీసికొని వచ్చును.

మోహినీ తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును, కండ్లకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

ఐరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

రెండుభాగములు వెలరు. 1. పోస్టేజీ ప్రత్యేకం మొదటిభాగ మిదివరకే తీసినవారికి 2వ భా. 0-8-0. ప్రస్తుత మైరోపాఖండమునందు జర్మన్, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ లొకప్రక్కను, (వెంచి, రష్యా, బెల్జియం, ఇటలీ వారు మఱియొక్క ప్రక్కను మూగి యుద్ధముచేయు సంగతి వివరముగా తెలుపబడియున్నది.

రెండవ భాగమునందు బెల్జియం, ఫ్రాన్సు, రష్యా రంగములందు జరిగిన సాహసకార్యములు జర్మనుల యక్రమములు, వైస్యవిషయములు, యుద్ధ దీర్ఘదర్శనములు మొదలగు మనోహరనిషయములు గలవు. మొదటి రెండు భాగములందు ఛాయాపటములు చూచుట కింపైయుండును. ప్రతివారును ఈ రెండు భాగములు చదివి ఆనందించుదురని మా యాశయము.

మొదటి భాగము 0-8-0 రెండవ భాగము 0-12-0 చిరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ, (586) పోస్టుబాక్సు నెంబరు 167, మదరాసు.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, షరాపు వర్గకులు.

25, వై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తంజివిలాసము: “ఉమ్మడియార్” మద్రాసు.

ఈపటములో కనుపరచినట్టి అనేక విధములైన గాజులునమ్మకముగా సవరముబంగారులో తయారు చేయబడి యున్నవి. వలయువారు మాకు వ్రాసిన గాజులరకములన్న అందులకు మజారిల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మావద్ద బంగారు గల్లతోడాలు, గెట్టితోడాలు, గెట్టిశిలు ఉంగరములు, రాళ్ల పుంగరములు డాలర్లు, గడియారపు గొలుసులు, కాసుల పేర్లు, వెండిగలు అనేక

విధములైన వెండిపాత్ర సామానాలు హాజరున యున్నవి. నాణ్యమైన నగలుపూచియివబడును. 598

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయగలుగుటకును తరిపేయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయే పనులుచేయునో అవి ఘడి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యీయంజనుల సెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, మూడోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును. ఆందులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలెను.

తిరిగి క్లాసులు మార్చి నెల 1 వ తేదీనుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 28 వ తేదీన గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును పాఠశూరి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తావోసంబడును. ఈక్రింద సుదాహరించువారికి వ్రాసికొనుడు

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149, Broadway Madras. Telegraphic Address:— “GALY” Madras.

మనసార చంద్రిని:— ఇది ఎరువు, జెలుపు మొదలగు అంతులతో గోగములను, త్రీల తునుకు వ్యాధులను తీర్చుటకు చూపును. 2 సీసాలు చాలును. సీసా 1-3 కు 1-4-6. వి. పి. ఖర్చులు చేయ.

ఆయుర్వేద సమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా.

దొంగలు! దొంగలు!!— రెండింటి, ఆంధ్ర చుట్టూ జరిగిన దురుసులు బిగించండి. దొంగలకలలో చిక్కండి. ఇదిగో, వాండ్రు జయించే పద్ధతులు. చదివి నేర్చుకోండి. ఒక్కొక్కటి వేల రు. 0-4-0. తయారైనపుడెల్ల వీ. పి. గా ఒక్కొక్కటి పంపుచుండెదము. దగ్గూరులు వెంటనే పంపండి. భారతీ వేర్ హౌస్, ఏలూరు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయ్యపల్లిపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిఫ ములు - బొమ్మల కాగితాలు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెదము. కాగితాలగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరపు అండు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

కూరగాయల, పువ్వుల విత్తులు.

పండ్లపెట్టె మొక్కలు, సంపంగి, రోజామొదలగు మొక్కలు మా కడ్డ దొరుకును. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడము భరల పుస్తకము ఆర్థికా ప్రాంతముల పంపించువారికి పంపబడును.

విలాసము:— యం. ఓబళ్ళప్ప అండుబదర్పు. 588 బసవనగుడి, బెంగుళూరు సిటీ.

ఇందుమతీ పరిణయము.

కుమారకూర్మణి కృతాంధ్ర కావ్యము రు. 0-10-0
అప్పారాయ యశశ్చంద్రాదయము సంస్కృతాలంకారశాస్త్రము రు. 2-0-0
రైరెంటిని ఏకకాలమున గోరువిద్యార్థులకును, పుస్తక భాండాగారములకును, సగమువేల. ఈమాస్కినెల ఆఖరునరకు మేనేజరు, మునునూరు యస్టేటు
528 మాజీడు, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనం డిపోవారి దివ్యవధములు

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0
కన్నూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము తులం 1-కి 0-10-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ... 0-12-0
సుంకుకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-6-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ... 2-0-0
గోగోజుము, మంచిది ,, ... 7-0-0
సచ్చకరూపం ,, ... 2-0-0
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ ముద్రాన్.

క్రికెట్టులైక గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కాగితాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, నల్లదాసు.

పెలైన మద్రాసు నస్యము.
ఆంధ్రదేశమునంద కేవలచే ఉపయోగంప బడుచున్నది.
24 కులములు గల కేవల 1-కి 1-14-0
12 ,, ,, ,, 1-కి 0-8-0
120 ,, ,, ,, 1-కి 3-4-0
సుగంధవస్యము బాడ్డి 1-కి 0-4-0
ఎ. ఎస్. యశోదానందకా కంపెనీ,
5, గోసాపామెలు నందు, బార్బిటవుక్ గుడరాసు.
నీవుక్రొత్తమిట్లు పెట్టదలచెదవా? మేము ఏమిట్లులక్షనానరే ముఖ్యముగా వియ్యపుమగలకుకావలసినసామానులను వియ్యముదండు మరనుండి హనుగ్గు ఫర్నేసు ఫైరు బ్యాంకులను సుసహా చేయుచుము. సి. గోపాలనాయకర్ అండుసన్ను, బేసిక్ ఫౌండ్రీ మద్రాసు. 557

భక్తి

ఏ హిందూ గాని చేయక సమస్త ప్రాణులయందును ప్రేమగలిగి, సర్వసంఘ లయినవా రీశ్వరతత్వమును, భర్మ తత్వమును, ప్రత్యక్షమధనముగ గ్రహింపగలరు. సర్వ: కౌత, భూత, దయాది సర్వణంబులు లేక చేసిన తపములు, పూజా ర్చనలు, ఉత్సవములు, భర్మములు, దానములు మున్నగు బాహ్య క్రమా కలాపములు వ్యర్థములు. పరాత్పరండు వీటికాది బ్రహ్మచర్యము గల ప్రతి వస్తువునందును గలదు. కాని, ఏ వస్తువు సద్వినియోగముగ యుపయోగింపబడు చున్నచో, సర్వసంఘంధయినవాడ డెవ్వడుగలడు. యజ్ఞివారియందును, అజ్ఞి పద్మానందును, తేజఃపుంజ మై పరాత్పరండు ప్రకాశించుచున్నాడు. తదితరములందు, అజ్ఞానాంధకారం డైయున్నాడు. ఇట్టివారికి, రూపముయొక్క రహస్యముగాని సుగ్రాహగాని తెలియదు. వీరే సర్వవాహి గాల్గిపోతై దరించు వారు. వీరి కేవలయందు సుతానామముండదు. కాన మాన పులారా! నిత్యకాశ్యత పద్మానము చేరవలయున్న బ్రహ్మ మును ప్రత్యక్షపాదాత్మానము చేసికొనవలయున్న బ్రహ్మ మాహాత్మ్యమును గ్రహింపవలయు నన్ను. సర్వమును ఆను స్థించుట దిక్క నేలు పథంబులేదు. ఇదియే భక్తి. వాడే భక్తండు. పురుషార్థంబుల గ్రహింపగల శక్తి మనస్సునకు గలదు. ఇయ్య దియే బంధమోక్షంబుల రెంటికీని కారణభూతంబుయినది.

శ్లో॥ మనవీర మనుష్యాణాం కారణం బంధ మోక్షయోగి॥
యదీశుతీప్రమాణము లుద్ఘోషించుచున్నవి. సత్యశాసన భూతదయాది సగుణంబుల ననుష్ఠింప వలయునన్న మనస్సును వశపర్చుకొన వలయును. కాన దీనిని గురించి నాచించుదము.

మనస్సుయొక్క చర్య.
ఇది మహాదంచలయినది. సర్వకాల సర్వావస్థల యం దేదేనియొక విషయమును జింతించుచుండును. కాని యొక నిమిష కాలంజైనను విక్రాంతిగనుండదు. సత్సంకల్పం బులుగాని దుష్సంకల్పంబులు గాని దానినుండి నిరంతరము బయలు వెడలుచు నేయుండును. ఈ శక్తివలన యుక్తాయుక్త పరిజ్ఞానమును, పుణ్యపాపవిచక్షణయును గోచరించును. దీనిని యశ్చేష్టగ విడిచితిమేని యుద్రియంబుల కధీనం డై, కామ క్రోధంబుల బలవశచి, అహంకార మనుకారంబుల వృద్ధిచేసి పాపపుత్రోపల క్రోధింపి యగోగతిఁ బొందించును.

మనోనిగ్రహమునలన గలుగు లాభములు
మనము యుక్తితీని మనస్సును ఉపయోగించు కొందుమేని కాలక్రమమున భృద్రియంబుల జయించి విశే కము పుట్టించి, దుఃఖిమానము మోక్షతేనినను పోగొట్టి సత్యకావభూతదయాది సగుణంబుల వృద్ధిపరచి భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్యంబులను కల్పించి, కాశ్యతానందమైన ముక్తిసాధం బు నెక్కించును. విషయాసక్తంబగు మనసు, బంధపాతు నగును. అట్లు కానిది మోక్షపాతు నగును.

శ్లో॥ “బంధాయ విషయాసక్త ముక్త్యనిర్విణ్ణయం.”
మనోనిగ్రహ విధానము.
శ్లో॥ “సంకల్ప ప్రభవాక్ కామాం ద్విద్యై సర్వాసశేషతః”
మనవై వేంద్రియ గ్రాహం వినియమ్య సయం తపః శతైశ్చైవ తపశమేల్ బుద్ధ్యాశ్చ తి గృహీతమా ఆత్మసంఘం మనకృత్వా కించదపి చింతయేత్॥
“సంకల్పమునలన గలుగు సమస్తమైన విషయాశల నిశ్చేషముగ విడచి మనస్సుచేత సర్వోద్రయములను విషయ ములలో నుండి త్రప్పి వైర్యసాహసములచే స్వాధీనము చేసి కొనబడిన బుద్ధిచేత మనస్సును ఆత్మయందు నిలిపి మెల్లమెల్ల గ వశపరచుకొనవలయును.

మరియు రెండువిధములచేత మనస్సును స్వాధీనము చేసికొనవగును. 1 అభ్యాసముచేతను 2 వైరాగ్యముచేతను.

శ్లో॥ “అభ్యాసేనతుకాంతేన ,వైరాగ్యేనచగృహ్యతే॥
అభ్యాసము.

సర్వేశ్వరుని సదా కోరు జీవియొక్క “ఆత్మ” శక్తి వృద్ధిపొందగలదు. ఏలయన దినమున కొకపర్యాయంజైనను వైర ప్రాగ్గణులచేసి వాడు సద్వృత్తిని మెలగువాడు పరిశుభ తతో మెలగుచుండును. ఈవిధముగ సులపులనలన క్రమక్రమ ముగ మన శక్తియొక్క దుష్టత్వము తగ్గును. అప్పుడు వికసిం చిన పద్మముట్లు చిత్తము వికసించి యానందాభియందు నోల లాకును. ఆత్మశక్తి జీవికి అంకురించును. ఇత్తరణంబుననే ప్రేమలగు గోధనలవంపలను బయలు వెడలును. అత్తురణం బున యాత్మశక్తి సాహాయ్యముతో రెండింతల కాలమును భా

వ్యాప్తపంచమునుండి త్రప్పి ఆంధ్రరాక్షసిత్వము నిల్వవలయు ను. కాని వృద్ధిలోనికి వచ్చితిమను సహాభావముతో అను దినము చేయు నాధ్యాత్మిక కాలమును వ్యర్థంపజుడు. అట్లు వ్యర్థంపరయెడల మాయమనస్సుకోసనపంపరలకు వానిసన్ను, పులను వలయు స్వాధీనములను గానించి యగోమయుగ జేసి యగోగతినిబొందించును. ఇటు లగోగతి సుందరంబుటగు గాను మెలకువ గలిగి మనస్సును మనవశమునం గుంచుకొన వలెను. ఇట్లు మనశ్చేరి వాని చిత్తము వచ్చినట్లు సానీయక పగబ్రహ్మముత్వము నిలుపుట యభ్యాసమని చేరు.

మానవుడు తాజేయున దంతయు స్వార్థితముగ నెం చక, జగజ్జును, జగజ్జునందలి ప్రతి పదార్థమును, జగజ్జును ప్రతి కావ్యమును బ్రహ్మయయముగ జూచుకొనుచు, సర్వార్థ క్రియలను సత్యమార్గమున జరుపుకొనుచుండ వలయును. ఇదియే భక్తి. ఈ యనుష్ఠాన భక్తిని జెందినగాని బ్రహ్మార్థ్య మును, గుర్తెరిగి ముక్తిసాధంబును బ్రతేకంప జాలదు.

ఈ భక్తి ద్వీధంబు. 1 అనన్యభక్తి. 2 ఏకాంతభక్తి. శ్రు॥ సర్వ భూతాత్మకో నారాయణః ఆనియు శ్రు॥ ఏకో నారాయణః అనుశ్రుతులనలన సర్వమును నారాయణుడగునర్వమును నారాయణనిర్మితము. సర్వభూతములయందు సర్వమును ప్రకాశంపడేయుచు సర్వసాక్షియైనవాడ డొక నారాయణుడు. అతనికన్న నర్వంబు లేదని చూచుట ఆనన్యభక్తి.

ద్వితీయంజైన యేకాంతభక్తి యెట్లునన, ఇట్టి అనన్య భక్తి గలిగి దృఢచిత్తంబున తన మనవీరము నాత్మవ్యూహ పంబుగ సర్వము నెఱిగి సచ్చిదానందుడైన ను బ్రహ్మను, యా పదమేశ్వరుని, యా సృష్టి శీలి లయ కారణభూతుని, ఏకాంతచిత్తమున నిశ్చలమైన బుద్ధితో, భావనేత్రముచే గాంచి నిత్యానందమును జెందుట.

భోగరాజ భర్మరాజు.

క్రికెట్టులగు న్యాయముక్తి బదనర్తన త్యాజ్యగా కనిష్టసాధనములు కాంగ్రాసు నాయకులు నగు ఆమీనర్దీను త్యాజ్యగారు విషన్యమునలన శనివాసునాడు బొంబాయి నగరమున చనిపోయి. వారి వయసు 68 వర్సములు.

ఆట ఆరంభము! ఆట ఆరంభము!!

1917 సం॥ 9 వ తేది శుక్రవారము

రాత్రి 9-15 గంటలకు

హారంసన్ సర్క్సు.

గొప్ప యదవిస్మయముల సమూహము.

కోటమై దానములతో ఆట జరుపబడును.

ఇదితరకు ఈ ప్రాంతమునందు ఇటుకంటి ప్రదర్శనము చూచియుండదు. ఇందులో సంబంధపడిన ఒక్కొక్కరి సారు ర్థము ఇంపి చెప్పవలయుకాదు.

ప్రతీదివమును ప్రాగ్రాము మూర్చబడును.

మతీయు .మాయెక్కు యేమగులు, సింహములు, పులులు, ఎలుగుగొడ్డులు, ఇంక ననేకములగు అడవి పృగ ములు చేయు పేకులు చూచి ఆనందింప వలసవి

మాయెక్కు ఆరబ్బి గుట్టుమును, మట్టగుట్టుములును చేయు పేకులు చూచి మిక్కిలి సంతోషపడవలసవి.

ఆకాశకాళి మీద ఎగురుటయును, ఉంగరములతో చేయు వినోదములును, మొదటితరమైన పాటలు ఆటలును, గుట్టుముగూడ సవారీచేయు పేకుయందు, అపాయకకమైన సాధనములును, హాస్యగాండ్ర సామర్థ్యమును తంతిమీద నడ చుటయును, గారడీవిధ్యలును కడు వేగముగా నుండును.

ఇదియే ముచితరుణము. చూడ తప్పవలదు.

మాటిసీలు: ప్రతి బుధవారము, శనివారము, సాయం త్రములలో 9 గంటలకు తిలుపులు తీయుచును; ఆట 4గంట ల నుండి ప్రానంభింపబడును.

ఈసమయముగో గాబురకు అగచ్ఛాతీయబడును.

టోకెట్లు వివరములు.

6 సీట్లు గల వెట్టె	రూ.	20	0	0
ఒకసీట్ గల వెట్టె	రూ.	4	0	0
మొదటి కుర్చీలు	రూ.	8	0	0
రెండవ కుర్చీలు	రూ.	2	0	0
స్టాల్సు	రూ.	1	0	0
కాలరీ	రూ.	0	8	0

W. హార్మన్స్, C.H. మూన్,

ప్రొవైటర్. గ్యాన్ముమాస్టరు.

R. ఆల్బన్ & W. సై నున్ను, ఏజన్టులు.

స్థానిక వార్తలు

(౧)

జరుగబోవు సభలు మున్నగునవి.

ఫిబ్రవరి 7 బుధవారము

బాల్లభపుర బాలికా పాఠశాల } సాయం. 5.
బహుమాన ప్రదానోత్సవము.

ఫిబ్రవరి 11 ఆదివారము.

ఎగ్మూరు బాలికా పాఠశాల 8 వ } సాయం 3.45.
వాషి క్రీడాకరము

నిన్నటి యుద్ధము వండిత మోక్ష గౌరవ ద్వారా జనుల సభయందు గువ్వనిందిరి.

గౌ. సర్ ఆర్థర్ లాల్ గారు చెన్నపురియందలి నిధికి 1000 రూపాయల సేవసాగిరి.

పి. కేశవప్రసాద్ గారిని ప్రభుత్వమువారు పజల కాశన సభాసభ్యునిగా నియోజింప యోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

సర్. ఎఫ్. నికల్సన్ గారు

ఈ నగరమున సర్ ఫ్రెడెరిక్ నికల్సన్ గారిని పొలికామిక సంఘమువారు పరిశీలించిరి. వారి విచారణ 4 గంటలు పట్టెను. చేపలుపట్టుట మానేచేయుట క్రొత్తవీధియందును గుండునీరుపట్టుట వారు చెప్పిరి.

పల్లికు సర్వీసు కమిషను:— కేపటి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు దక్షిణ హైందవ వ్యాపారసంఘము వారి స్థలమునందు మద్రాసు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారును, మద్రాసు స్వరాజ్యసమితివారును, మద్రాసు మహాజన సభవారును, సభచేసి పల్లికు సర్వీసు కమిషనువారి తీర్మానముల సందర్భమున తమతాతేపణలను తెలిపెదరు.

వాణియంబాడి మహమ్మదీయ విద్యా సంఘము:— జనవరి 28 తేదీ హజీరాహ్మద్ జిల్లా యూనివర్సిటీ మహమ్మదు సాహెబుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగిన సంఘ సభయందు మద్రాసు ఇస్లామియాకు సంబంధించి యందునట్లు వాని యంబాడియందు ఇస్లామియా కళాశాల నొక దానిని స్థాపింప వలెననియు ఉస్మానియా కళాశాల కని జనాబ్ గులాం అహమద్ సాహెబు గారును గౌ. యూజుఫ్ హసన్ సర్వీస్ సాహెబుగారును వై జాముగారి సహాయము గోరుట ఆక్రమము గనుక నై జాము గారియ్య సహసహాయమును నిషేధింపవలయు ననియు తీర్మానించిరి.

చెన్నపురి విశ్వప్రసాదు

ఏలూరు నుండి యొక విశేషము డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— చెన్నపురి విశ్వప్రసాదు హిందూదేశ ముఖ్య క్రైస్తవ గురువును ఈ కాల 1 వ తేదీని ఏలూరుకు వచ్చి ఆ గిరికే మిషను ఉన్నత పాఠశాలకు దర్శించి ఏలూరు నందలి క్రైస్తవ దేవాలయమునందు 800 నుండి పంచములకు క్రైస్తవ మత దీక్ష నొసంగిరి. ఏలూరు పురవాసుల కై నను, నిన్న జాత్యుద్ధానక సంఘమువారి కై నను ఈ విషయము ముందుగా తెలియ గాతెను. ఇంతమంది స్వయంశుభులకు రహస్యముగా క్రైస్తవమతదీక్ష నొసంగుట పురవాసుల కై త్యాగహమును సంతాపమును ఆశ్చర్యమును గలిగించినది. ఇంతమందైనను ఇట్టి విషయములు జరుగకుండునట్లు పురవాసులు ఏర్పాట్లు చేయుట కాలోచించుచున్నారు.

రెకరెండు టానర్ గారును వారి సతీయు 2 వ తేదీని విశ్వప్రసాదుగారికి ఇతరులకును విందు జేసిరి.

స్కూలుకాజు కోర్టు

స్కూలుకాజు కోర్టులోని స్వాధీనమున రావుబహదూరు వరదరాజులనాయకు గారి వద్దను ఆభ్యాస మొనరించుచున్న స్వాధీనవాదు లందరును స్కూలుకాజుకోర్టు స్వాధీనాధిపతులును గలసి నిన్నటి ముదయమున నొక ఛాయాపటమును తీయించుకొనిరి.

రావుబహదూరు వరదరాజులనాయకు గారు గోదావరి జిల్లా జడ్జిగా నియమింపబడి నందున వారికి బదులు ఏ. సాంబమూర్తి అయ్యరుగారు స్కూలుకాజు కోర్టు జడ్జిగా నియమింపబడిరి. సాంబమూర్తి అయ్యరుగారు నిన్నటి యుద్ధము తమ నూతనోద్యోగమున జేరిరి.

మద్రాసు ప్రాజెక్టు క్రిమినల్ విచారణలు.

యస్. సదాశివరావుగారి ఇంట 28½ రూప్యముల విలువజేయు పట్టు చీరలను పొన్న స్వామియనువాడు నవంబరు 1 తేదీని తప్పరించెను. నేరస్థుడిదివరకు నాలుగుసార్లు తీక్షణింపబడినది. నేరస్థునికీ శ్రీవారు 3 వత్సరముల కఠినశిక్ష విధించిరి.

ఆరోగ్య స్వామియనువాడు రైల్వే మెయిలు సర్వీసు యం. డివిజనులో మూడు రూప్యముల విలువగల కాకోవాస్ గుడ్డలను దొంగిలించెను. ఆరే దీవర్ కైదుపర్యాయములు తీక్షణింపబడి యుండెను. ముఖ్యన్యాయమూర్తి ఆరేనికి 3 వత్సరములు కఠిన శిక్ష విధించి అనంతరము 2 వత్సరముల కాలము పోలీసువారి టెనిక్రీంద నుండునట్లు తీర్పు చెప్పిరి.

ఇంతకు పూర్వము మారు పర్యాయములు తీక్షణింపబడి మునిస్వామి అనువాడు భాదరాజ్ సాహెబు జైలులోనుండి రు. 3-9-4 లను తప్పరించెను. శ్రీవారు వానికి 3-వ వత్సరము కఠినకారాగృహవాస శిక్షవిధించి మర 2 సంవత్సరములు పోలీసువారి టెనిక్రీంద నుండునట్లు తీర్పు చెప్పిరి.

పి. రిచ్చి దొరసాని గారి గొడుగు మొదలగు 7½ రూప్యముల వస్తువులను దొంగిలించిన నేదాచలము అను నరనికి జూరీవారు 5 వత్సరములు కఠిన కారాగృహవాసము విధించి 3 వత్సరములు పోలీసువారి టెనిక్రీంద నుండునట్లు తీర్పు చెప్పిరి.

కుప్పస్వామి యనువాడు పాల్కు టౌను రైల్వేస్టేషను వద్ద రెండేండ్ల యాడుగల యొక బాలిక మెటలోనుండి హారమును దొంగిలినందున ఆతనికి 5 వత్సరముల కారాగృహవాసము విధించి, 3 వత్సరములు పోలీసువారి టెనిక్రీంద నుండునట్లు తీర్పు చెప్పిరి.

మద్రాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ఇంకార్పొరేటుడు ఇక ఇంగ్లండు.

(Advt. No. 491)

బ్రాహ్మదేశ సభ్యమునను, సముద్రముపై నను, నౌకాసేవ చేయుటకు ఈ క్రింది పనివాండ్లు కావలసి యున్నారు.

- వంటవారు జీతము రు. 25 మొదలు రు. 30 వరకు (బ్రత్త సహా)
- వంటపరిచారములు జీతము రు. 18 మొదలు రు. 20 వరకు
- మసాలీలు జీతము రు. 18 మొదలు రు. 20 వరకు
- నౌకర్లు జీతము రు. 24
- రహదార్లను, నౌకలను, ఊకుచుటకు పనివాండ్లు జీతము రు. 20

ఉచిత నివాసము, భత్యములు.

శక్తివంతమైన రిక్త దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను. ఎల్. ఇ. టెల్లర్ ఎస్క్యుయరు, రిక్రూటింగు ఆఫీసరు, ఇంజనీయరుగారు డిపార్టుమెంటు ఎం. ఎస్. ఎం. రెయిలువే. రాయపురం, మద్రాసు.

వారికిగాని, బయటగ్రామముల నుండువారు ఈక్రింద వివరింపబడిన డిస్కాండ్ ఇంజనీయరులలో తమ సహిషమున నున్నవారికి గాని పంపుకొనవచ్చును.

- గుత్తి
- గోదావరి
- బెంగుళూరు కలెక్టోరేటు
- పాకాల
- గుంతకల్లు
- గడగి
- భార్యాడ
- బెల్లూరు
- బెంగుళూరు సిటీ.

(681)

విజ్ఞప్తి

నూజివీడు, ఫిబ్రవరి 5 :— గుక్కెడి సర్వీసులకు నామీతుడగు శ్రీ. వేణుగోపాలస్వామి ప్రతిష్ఠా మాడపాటి నేంకి శేషస్వరూపు గారు ఆతిథ్యముతో రెడ్డిగూడెయనందు జరిపించిరి. జాతి మతభేదముల బాటింపక 1000 మందికి వైక చేదజనులకు సంతృప్తిగ ఆన్న వాసము చేయించిరి. పండితులకు గొప్ప సంభావన లాంగగ బడినది.

బద్లార్, పాట్లాట, గుంటూరు, బుద్ధాజీకారిక, పల్లెపాలెం, నేలం, కుంభకోణము, గూడలూరు, మాయకం. బొంబాయి మొదలగు ప్రదేశములలో నామీతుడగు నుమారతి వై బంధుల వ్రాతమును నిశాధించుచు ఇక నా ప్రదేశములకు జనులను పంపుట మానవలయునని దొరతనమునానికి తెలియజేసిరి.

ఒకకం గ్రామ పంచాయతీ సంఘమువారు పిన్నచే న్యవసాయ ప్రదర్శనమును జూలై 3 వతేదీన రిచ్చి యం రాజాగారు ప్రారంభించిరి.

వాతావరణ నిధి

1917 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 6-వ తేదీ మంగళవారము.

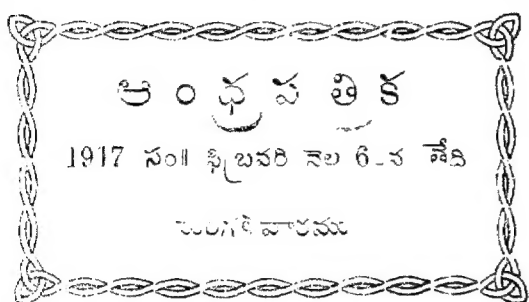
ప్రదేశములు.	అంతస్తులకు 24 గంటలకు	కడచిన 24 గంటలకు		వర్షపాతము.
		లూ, నీవను ఉష్ణోగ్రత	వర్షపాతము.	
అంతస్తులకు 24 గంటలకు	అంతస్తులకు 24 గంటలకు	అంతస్తులకు 24 గంటలకు	అంతస్తులకు 24 గంటలకు	అంతస్తులకు 24 గంటలకు
గోపాలపురము	30.62178.162.9	...	45.04	45.84
నాల్లెరు	29.97884.468.5	...	40.29	38.08
కాకినాడ	29.98581.667.5	...	50.15	38.06
బందరు	29.98681.366.2	...	66.29	39.38
గుంటూరు	...	96.561.3	...	52.18
నెల్లూరు	29.96884.469.1	...	54.45	54.71
మద్రాసు	29.96085.672.9	...	46.81	49.02
కడపూరు	29.94086.073.2	...	50.89	49.82
రాగపట్టణము	29.93685.172.7	...	40.57	52.57
కొలంబూ	29.88185.270.5	...	89.98	78.50
తిరువనంతపురము	29.88185.276.0	0.07	61.61	61.02
కొచ్చికోట	29.88990.576.3	...	118.88	111.12
కల్లికోట	29.88184.873.0	...	115.00	116.27
మంగళూరు	29.87889.909.6	...	123.00	120.26
బొంబాయి	29.81181.404.4	...	61.70	71.80
హైదరాబాదు	30.01677.055.5	...	51.50	50.20
అనంతపురము	...	84.462.2	...	31.02
బళ్లారి	29.96781.360.1	...	31.18	19.71
కర్నూలు	30.00789.059.6	...	42.80	26.49
కడప	29.82887.666.7	...	31.31	31.47
తెంగుళూరు	29.93782.261.8	...	54.00	54.90
కొడైకనాలు	22.773621.45.7	...	61.50	57.90
ఉదకమండలము	23.00265.046.2	0.07	51.90	54.72
కోయంబత్తూరు	29.94287.269.8	...	28.06	21.86
నెల్లూరు	29.92887.260.5	...	59.50	54.72
నేలము	29.95090.069.8	...	46.49	39.43
తిరుచనాపల్లి	29.94791.972.7	...	28.43	31.73
పుదుకోట	29.94590.871.3	...	50.22	52.60
చువర	29.91989.973.8	...	28.50	30.40
తిరునల్వేలి	18.98	25.26

భారము అంతయు హెచ్చినది. గాలి తూర్పుగానే వీచుచున్నది గాని వడి తక్కువ. సముద్రము కాంతముగ నున్నది. దక్షిణమున కలిగిన లోపమునందు క్రొత్త మున్నులు లేవు. మధ్యమెత్తము సర్కారులలో తగ్గినది. మలబారు నందు హెచ్చినది. పగటియుష్ణము దక్షిణపుకొనను తప్ప తగ్గినది. రాత్రియుష్ణము కర్కాటకమునను హైదరాబాదునందు హెచ్చినది. ఉత్తరమును తక్కువగను ఉన్నది. తేమ హెచ్చినది. ముఖ్యం తగుమలముగ నున్నది. ఉదకమండలమున కొద్దిగ వాన కురిసినది.

ఆర్. ఎల్. హోస్స, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

విషయానుక్రమిక.

ప్రశ్నలు	2
సాధనవాక్యాలు	3
ప్రధానవాక్యాలు	
కావ్యసమావేశము	4
సాధనవాక్యములకు	5
విశేషవాక్యసంగ్రహము	
విశేషవాక్యములు	6-7
విశేషవాక్యములు	8
విశేషవాక్యములు	9-10, 11-12
విశేషవాక్యములకు	13

రాసన సభా సమావేశము.

సభా సమావేశము సభ్యులు వేసిన ప్రశ్నలు 214 ఉపసభాసభ్యులు 28 కలవు. ప్రశ్నలు 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214.

ప్రశ్నలు వివిధవిషయములకు సంబంధించియున్నవి. ఆయా ప్రాంతములకు ప్రతినిధులు సామాన్యముగ నాయాప్రాంతములకు సంబంధించిన ఉద్యోగస్థుల ప్రజల కష్టసుఖములను గురించి ప్రశ్నలను వేసిరి. సదాశివభట్టగారి ప్రశ్నలు కలవరపర ముప్పిలునాయగారి ప్రశ్నలు విశేష భాగము దక్షిణకావ్య మలబారుజిల్లాలకు సంబంధించి యున్నవి. రామచంద్రరావు పంతులుగారు వేంకటపతి రాజుగారు కృష్ణావరదలను గురించి ప్రశ్నించిరి. వరదనీరు మురుగునీరు పోవుటకు తగిన సాధనములను పాలకులు కల్పించుట యవసరము. కొత్తేరుభూములకు 20 లక్షల రూప్యముల నష్టము గలిగినపుడు ప్రతీకారమును గల్పించుటకై పని బూనుట యుక్తమని పాలకు లంగీకరింపవలసి యుండును. వేంకటపతి రాజుగారు పాతశాలలందు పఠనీయగ్రంథములను నిర్ణయించుటను గురించి వేసిన ప్రశ్న ముఖ్యమైనది. పఠనీయగ్రంథనిర్ణయము ప్రాపకమనుబట్టి జరుగుచున్నది. కాని గ్రంథముల శ్రేష్ఠత్వమును బట్టి జరుగుట లేదు. వేంకటపతి రాజుగారి ప్రశ్నవలన ప్రశస్తమైన గ్రంథములకు పాతశాలలందు ప్రవేశము గలిగిన ఆంధ్రభాషాభిమానులకు సంతసము గలుగగలదు. తెలుగు మండలములందు రివిన్యూశాఖకు ఇతర మండలములనూడి ఉద్యోగస్థులను నియమించుట వలన ఆంధ్రదేశములకు కష్టములుగలుగుచున్నవి. ఆ కష్టములను నివారించుటయును పాలకులకు ధర్మము. స్త్రీవిద్యాపాతశాలను స్థాపించుటను గురించి వేంకటపతి రాజుగారు, ప్రాథమిక విద్యా వ్యాపనమును గురించి ఆకెళ్ల సూర్యనారాయణ

రావుగారును వేసిన ప్రశ్నలకు పాలకులు తగిన సమాధానమును చెప్పుదు రని నమ్ముచున్నాము. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు రడిగిన ప్రశ్నలందు పాలకుల పోషణముగల పోషణమునం దున్నటువంటి యను పాలకులు కొనినట్టియును 'పత్రికలపేర్లను తెలుపుడని యొక ప్రశ్నగలదు. పాలకుల పోషణమును బొందుచున్న పత్రికలేవైననున్న ఇదివంత వార్తగ నుండును. బక్సింగుహాముకాలువయొక్క దుష్ప్రతినిధుగార్ని యాకూబు హుస్సేను సాహేబు గారు బక్సింగువై చెప్పియారుగారును ప్రశ్నించిరి. రైలుబండ్లను తగ్గించుటవలన గలుగుచున్న కష్టములను గురించి కె.ఆర్. వి. కృష్ణారావుపంతులు గారు మున్నగుసభ్యులు ప్రశ్నలను వేసిరి. రివిన్యూ ప్రాజెక్షనులపట్టి సంతృప్తికరము గాదని సామాన్యముగ చెలిసియున్నది. ఈవిషయమునకు సంబంధించిన ప్రశ్నలనేకములుగలవు. పాలకులు తగిన సమాధానమును తెలుపుదురని నమ్ముచున్నాము. పరిశ్రమలకు వృద్ధిచేయుటకై మైసూరుగవర్నమెంటు అవలంబించుచున్న పద్ధతిని అవలంబించుటను గూర్చి పాలకులయభిప్రాయమును తెలుపుడని కె.ఆర్.వి. కృష్ణారావుగారు ప్రశ్నించిరి. పారిశ్రామిక పంచాయితీసభయొక్క విచారణ ముగియకపోయినను ఈవిషయమై పాలకు లేమి యైనను చేయుదురని నమ్ముటకు మీలు లేదు. ధనాభావము దీక్షాభావము పాలకుల కాచ్ఛాదనములు గాగలవు. జిల్లా లోకలు బోర్డులకు తాలూకా బోర్డులకు అనధికార సభ్యుల నెన్నుకొనెడి స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదింపుడని సభ్యులుచేసిన ప్రశ్నలకు మాయాలు జవాబును పాలకు లియ్యగలరు. భూస్వాములకు వారి గ్రామములలోని గ్రామోద్యోగస్థులకు జరిమానాను వేయగల యధికారమును కల్పింపుడని కె.ఆర్. వి. కృష్ణారావు పంతులుగారు కోరిరి. కాని ఇట్టి యధికారమును భూస్వాములకు కల్పించుట వలన కష్టములు గలుగుటయును లాభము లేక పోవుటయును సహజము. ప్రాథమికమాధ్యమిక విద్యాశాఖలలోని యద్యోగస్థుల వేతనములను గురించిన ప్రశ్నలు వేయబడినవి.

ప్రశ్నలకు బడయు ప్రత్యుత్తరముల వలన కొంత లాభము గలుగుట సహజమైనను సభ్యులు ప్రజల జేమమునకు సంబంధించిన విషయమైన ప్రశ్నలను వేయుటవలనను ఆచరణయోగ్యములైన లాభమును బడయుటవలనను ప్రజలకు విశేషమైన యుపయోగము గలుగగలదు. ప్రశ్నల సంఖ్యకంటెను విషయమునకు ప్రముఖత నొసంగుట యుక్తము ఉపసాదించిన 28 తీర్మానములందు గవర్నరుగారు 12 తీర్మానములను నిరాకరించిరి తెలియుచున్నది. తీర్మానములు పుట్టకు పోవునవి కొన్ని, పుట్టిపోవునవి కొన్ని, పుట్టిపెరిగి పోవునవి కొన్ని. ఇట్టి పరిస్థితులందు శాసనసభల ప్రయోజనము సంకుచితమని చెప్పబడుచుండు వింత యేమియును లేదు. పాలకులు తీర్మానములను నిరాకరించెడి స్వాతంత్ర్యమును తరుచుగ నుపయోగించుట న్యాయసమ్మతము గాదు.

గృహపరిశ్రమలు.

మనుజులు ధనము నార్జించుటకు కాలమును సద్వినియోగము చేయవలసి యుండును. కాలమును సద్వినియోగమును జేయనివారు సంకటముల పాలగుట సహజము. పూర్వము హిందూ దేశమునందు స్త్రీలు పురుషులు గృహమునందు నిత్యకృత్యముల కుపయుక్తమైన పరిశ్రమలను జేయుచు కుటుంబసౌఖ్యమునకై తోడ్పడుచుండిరి. ఏమలను నడికుట సంఘటకుట్టుట బుట్టలను చాపలను అల్లుట మొదలగు సామాన్యగృహపరిశ్రమ

లు సయిత మిప్పుడు నశించినవి. గృహపరిశ్రమలను పునరుద్ధారణము చేయుటవలనను దేశమునకు మహాఫకారము గలుగు నని సకలజనులకు చెలిసియున్నది. కాని కార్యనిర్వహణము మాత్రము సాధ్యము గాకున్నది. వంగదేశమునందు సాజైన గృహపరిశ్రమలను పునరుద్ధారణ చేయుటకును క్రొత్త గృహపరిశ్రమలను స్థాపించుటకును కార్యకర్తలు ప్రభువర్గుని అధ్యక్షతక్రింద నొక సభ గూడినది. హిందూదేశమునందలి పరిశ్రమలను పాశ్చాత్య వర్తకసంఘములను ప్రాగ్వాజ్ఞసంఘమును నిర్మాణము చేసిన వనియును దినదిన ప్రవర్ధమానమగుచున్న ప్రజాకాంతీతములకై గృహపరిశ్రమలను పునరుద్ధారణము చేయుట ధర్మమనియును గృహపరిశ్రమలు వంగదేశమునకు మంచి యుపకృతిని జేయుననియును, కార్యకర్తలు ప్రభువు తెలిపెను. పరిపాలనవిధానము వలనను పాశ్చాత్య వ్యాపారమువలనను మన గ్రామముల సుఖ్యుతికి భంగము గలుగుచున్నది. కుటుంబములు విద్యాభ్యాసమునకై గ్రామములను వదిలిపోయి పట్టణములను చేరుచున్నవి. నిత్యకృత్య ముపయోగింపదగిన సకలవస్తువులకు ప్రజలు పాశ్చాత్యులపై నాధారపడి యున్నారు. యథుకూపములైన పట్టణములు గాకను ఆరోగ్యప్రదములును పవిత్రములును నైన గ్రామస్థిమల దేశసౌభాగ్యమునకు సాధనములు. గ్రామస్థిమలకు సానత్వమునకు సగము భాగము ప్రజలు నిరర్థకముగ కాలమును గడపుచుండును. గృహపరిశ్రమలను స్థాపించుటవలనను ప్రజలు తమకాలమును సద్వినియోగమును జేయకును సద్వినియోగము చేయుటకును సుఖపడుటకును నవకాశములు వర్ధిలును. ఇటీవల పాలకుల పక్షమున జపానుదేశమును జూచివచ్చిన హామిల్టను పండితుడు జపానుదేశమునందు ప్రజలు గృహపరిశ్రమలను జేయుచు 100-కి 50 వంతున రాబడిని వృద్ధిచేసికొని సుఖపడుచున్నారని తెలిపెను. హిందూదేశమునందు 100-కి 70వంతు ప్రజలకు వ్యవసాయముజీవనమునకు సాధనమై యున్నది. వ్యవసాయము చేయువారి కాలమునందు సగము వ్యర్థముగ వినియోగమగుచున్నది. గృహపరిశ్రమలను స్థాపించుటవలన వారి కాలము సద్వినియోగమై దేశాదాయము గృహాదాయము వృద్ధిపొంది ప్రజలు సుఖపడగలరు ఈ ఫలమును వంగదేశమునందు సాధించుటకై ఒక సంఘము స్థాపింపబడినది. ప్రతిసభ్యుడు సానత్వము 1-కి రూ 10 ల చందా నియమలయ నని నిర్ణయింపబడినది. సభ్యులు పోషకులు చెల్లించెడి ద్రవ్యమును గృహపరిశ్రమలను స్థాపించుటకును పోషించుటకును వినియోగించవలయునని నిర్ణయింపబడినది. సభ గూడినపుడు రూ 30,000 చందాలు వేయబడినవి. సభకు శ్రీమతి కార్మికెయలు ప్రభ్యుణి అధ్యక్షురాలుగ నుండుట కంగీకరించినది. ఈ యుపక్రమణము దేశాభ్యుదయమున కెంతయును అనుకూలముగ నుండగలదు.

ఆంధ్రదేశమునందు పోషింపదగిన గృహపరిశ్రమలనేకములు గలవు. పోషణము లేకను హతశ్రేష్ఠములైన పరిశ్రమలు మాయమగుచున్నవి. ఆంధ్రమహాసభ గాని మరొక సంస్థాపన గాని తెలుగుదేశమునందుగల పరిశ్రమలను వానియధరణసాధనములను నిర్ణయించుటకు బూనుకొనుట యుక్తము. ఆంధ్రమహాసభ గూడునపుడు స్వల్ప ప్రదేశమునందు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రదేశమునందు నిర్మితములగు వస్తువులను ప్రదర్శించి గృహపరిశ్రమ నిర్మాణమునకై పని బూనుటవలనను దేశమునకు ప్రజలకు మంచి యుపకృతి గలుగగలదు.

నూతన సంస్కృతకళాశాల.

భానువాసరము సాయంత్రమునందు మైలా పూరునందలి హరిద్వారమునందు రావు సాహేబు కలవల కణ్ణులు శైలిగారు సంస్కృత కళాశాలను స్థాపించిరి. సంస్థాపనకర్తలను సుప్రసిద్ధులైన సర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు గారు నిర్వహించిరి. స భాగ్యక్షితను దివాన్ బహదరు రాజగోపాలాచార్యులుగారు వహించిరి. చెన్నపురిలోని ప్రముఖులు ఉత్పన్నందర్శనార్థమై వచ్చియుండిరి. భారతీయుల జాతీయజీవన వికాసమునకును సంస్కృతమునకును సన్నిహితమైన సంబంధము గలదు. వేదములు వేదాంగములు దర్శనములు స్మృతులు పురాణములు కావ్యములు నాటకములు శాస్త్రములు సంస్కృత భాషయందు గలవు. హిందువుల నిత్యకర్మానుష్ఠానము సంస్కృతభాషాముఖమున జరుగుచున్నది. దేశభాషల వికాసమునకు పరిజ్ఞానమునకు సంస్కృతభాషాసాహాయ్య మత్యవసరము. సంస్కృతభాషవలె కట్టుబాటులుగల భాష లోకము నందు వేరొక భాష లేదు. హిందువులు సంస్కృత భాషను పరిత్యజించిన ఆర్యవిజ్ఞానమును మహద్గుల యుపదేశములను జ్ఞానులతో పంచేములను భక్తుల వత్సలత్వమును పరిత్యజించిన వారిగురురు. సంస్కృతభాష ఆసేతుహిమాచల పర్యంతము వ్యాపించి యున్న హిందువులకు ఏకత్వము నుపపాదించు చున్నది. దక్షిణ హిందూదేశమునందు ఉత్తర హిందూదేశమునందు గల పోషణము సంస్కృత భాషకు లేకున్నది. మైసూరు తిరువాన్కూరు సంస్థానములందు సంస్కృతభాషకు గల పోషణము చెన్నపురియందు లేదు. ఇట్టి లోపమును నివారించుటకై కృష్ణస్వామయ్యగారు రొక కళాశాలను స్థాపించి హైందవుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. ఇప్పుడు గావుసాహేబు కణ్ణులు శైలిగారు మరొక సంస్కృత కళాశాలను స్థాపించి హైందవుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. వీరు స్థాపించిన కళాశాలయందు సంస్కృతము విశ్వవిద్యాలయముగ ని ప్రాచ్యవిద్యార్థిశిల కనుకూలముగ గృహపడును. సంస్కృత భాషాజ్ఞానమునకు తో దాండ్ల భాషాజ్ఞానము ద్రావిడభాషాజ్ఞానము విద్యార్థుల కవసరముగ గృహపడును. సంస్కృత భాషయందు సాహిత్యజ్ఞానమునకు శాస్త్రజ్ఞానమునకు తోడుగ మత సిద్ధాంతములు సయితము గృహపడును. భరత ఖండమునందు ఆచార్యపీఠములను స్థాపించిన వారందరును దాక్షిణాత్యులు. శంకరాచార్యులు, రామానుజాచార్యులు, మాధవాచార్యులు, వల్లభాచార్యులు, బసవేశ్వరుడు దాక్షిణాత్యులు. అద్వైత ద్వైత విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతపీఠములను దాక్షిణాత్యులు స్థాపించిరి. ఆసిద్ధాంతములను జ్ఞానాంధకార బంధురమైన దేశమునందంతటను వ్యాపింపజేసినగాని హైందవులకుతరణోపాయము గలుగదు. ఇప్పుడు స్థాపించిన సంస్కృత కళాశాలయందు సంస్కృత విద్యోగోపాటు విశాఖాద్వైత మత సిద్ధాంతములు సయితము గృహపడును. శ్రీ రామానుజులు భక్తి ప్రధానమైన విశిష్టాద్వైతమును స్థాపించి ప్రజల నుద్ధరించెను. ఆల్వారులు ద్రావిడభాషయందు భక్తియోగము నుపదేశించి జనసామాన్యమును వైష్ణవభక్తులను జేసిరి. ఈ సంస్కృతకళాశాలయందు ద్రావిడభాషయందు గల విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత ప్రబంధములు సయితము గృహపడును. హైందవుల మతోద్ధరణమునకును విజ్ఞానవికాసమునకును మతసాంప్రదాయాచారసంరక్షణమునకును సాధనభూతం

లైన సంస్కృతకళాశాలను స్థాపించిన కణ్ణులు శైలిగారు హిందవులయొక్క కలకు దగియున్నారు. దివాను బహదరు రాజగోపాలాచార్యులు గారు చెప్పినట్లు విశిష్టాద్వైతవైష్ణవమును బ్రాహ్మణమును స్థాపించినను వైశ్యకులశ్రేష్ఠుడైన కణ్ణులు శైలిగారు వైష్ణవసిద్ధాంతముల సంరక్షణమునకు బూరుకొనుట ప్రశంసాత్ము. సర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు అద్వైతము ద్వైతము విశిష్టాద్వైతము సనాతనశుద్ధర్మమునకు భిన్నమార్గములను తెలిపియుండిరి. కణ్ణులు శైలిగారికి సంస్కారమువలన విశిష్టాద్వైతమునందు ప్రేమ గలిగినది. ప్రేమగల విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయ బూరుకొనుటయందు వింత యేమియును లేదు. ఈ సంస్కృత కళాశాలయందు జరిగెడి విద్యాభ్యాస శ్రీ రామానుజులవలె జాతీకులమతభేదములను పరిత్యజించి మానవసేవను జేయుట కుపక్రమింపవలయునని సర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు గారు చేసిన హితోపదేశము సకలజనులకు ప్రమాణముగ నుండవలసియున్నది. రావుసాహేబుకణ్ణులు శైలిగారు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యవంతులై వారి దానధర్మములు నూతన సంస్కృత కళాశాల వర్ధిల్లుటకు శ్రీమన్నారాయణుడు బోధిండు గాత!

(౧)

సర్ బెంజామిను రాబర్టుసోగారు -వాడియాగారు. బి.పి.వాడియాగారి అమరావతి ప్రసంగము సర్ బెంజామిను రాబర్టుసోగారు రాజద్యేవ భూయిష్ఠుని మధ్య రాష్ట్రములోని ప్రముఖులకు తెలిపియుండిరి. ఆ భాషమును పురస్కరించుకొని వాడియాగారి యుపన్యాసమును ప్రకటించుట వ్యాయవిధముని చెన్నపురి రాష్ట్రపాలకులు ప్రకటించిరి. ఈ వ్యవహారము జరుగక పూర్వము వాడియాగారు వారి ప్రసంగములోని విషభూయిష్టమైన విషయములను దెలుపు దని సర్ బెంజామిను రాబర్టుసోగారికి వ్రాసిరి. వారి కార్యదర్శి వాడియాగారి కిటులు ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసిరి:- "ఇది అమరావతియందు మీరు చేసిన ప్రసంగమునకు సంబంధించి యున్నది. ఆ ప్రసంగములోని విషయములు నే నేమియును కాగితముల మూలమున తెలుపవలసి నయిన సరము లేకను మీరు బాగుగ దెలిసియున్నది." వాడియాగారి ప్రసంగము ద్వేషపూరితమని సర్ బెంజామిను రాబర్టుసోగారి మతము. ద్వేషపూరితము కాదని వాడియాగారి మతము. ఈ భాషమునందలి సత్యాసత్యములను వియము తెలియని వారు నిర్ణయించుట యర్హభము. చెన్నపురి పాలకులు దేశ సంంక్షక కాసమును ప్రయోగించి వాడియాగారికి వాగ్బంధమును జేసినారు. వాడియాగారి యుక్తికాబర్టుసోగారు లోబడక తప్పించుకొనినారు. ప్రజలకు చూత్రము వ్యాయా వ్యాయములను నిర్ణయించుట సాధ్యము గా కున్నది. ద్వేషమును బోధించిన వాడియా గారిపై మధ్యరాష్ట్ర పాలకులు సేరాలోపణ నేల చేయలేదు తెలియకున్నది.

పార్లమెంటుకు సభకు విశ్రాంతి. పారిశ్రామిక సభ్యులు విచారణములను తిరిగి చరిత్రము నటకును నాపివేయుటకయి సిఫారసు చేయగ ఢిల్లీప్రభుత్వమువారు రంగీకరించెను. ఈ సంగతి నవంబరు నెలలో బొంబాయిలో ఈ సభ తిరిగి సమావేశమగును. సభాగృతులు సర్ థామస్ హేలెండుగారికి యుద్ధసంబంధమున మన దేశము దొకపనిని ప్రభుత్వమువారు పెట్టిరి. ఆ పనిలో నవంబరు మాసాది వఱకును నాయన నిరున్ను లయి యుండెదరు. మిగిలిన సభ్యులలో ఎవరు వారి పనిమీద పోయెదరు. పండిత చందనమోహనమోక్షయ్య, సర్ ఫజూల్ భాయి ఇబ్రహీంగారు ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో ఢిల్లీలో కానూనభలో పాల్గొనుట కవకాశ మేర్పడినది. గత నవంబరులో ప్రారంభమయిన ఈపారిశ్రామిక సభ మూడుమాసములలో నాగిపోవుటయు, మరి తొమ్మిదిమాసములకు గాని ప్రారంభింపబడక పోవుటయు తృప్తికరముగ లేదు. ఈప్రకారము తీరికమీద పనులు సాగుచున్నయెడల ఈ సభవారి రిపోర్టు వచ్చునప్పటికిని, వారి సిఫారసుల ప్రకారము కార్యముల ప్రారంభించునప్పటికిని, ఒక పుష్కలము జరిగిపోవును. పయిన రెండు మూడు పుష్కలములు పరిశ్రమ

లు వృద్ధిపొంది పకసింపుటకయి కావలయును. అప్పటికి ఈ తరమువారు మగు ననును వాటిపోవుట నిశ్చయము. ఇంతిలో బహు, అమెరికా, డచ్చి, ఆస్ట్రేలియాలు వివిధ పథమున బాగుగ తిరిగి చున దేశమును కాలు మడుపుకొని గలవు. వాని పోటీలన మనపరిశ్రమలు బాగుపడు నుట సందేశమైనను. ఇంతిశ్రమపడినను, ఇంతిప్రయత్నమయినను, శైలిగారి స్థితి మధా ప్రకారముగనే యుండును.

సర్ సత్యేంద్ర ప్రసన్నగారి సంభాషణము. మహా సామ్రాజ్య సభయందు హైందవులకు ప్రతినిధిగ నియమింపబడిన సింహగారికి కలకత్తా పురమండము ను దొక విండు చేయబడినది. పార్లమెంటు లోనుట విందునకు వచ్చియుండిరి. సర్ కృష్ణగుప్త సింహగారికి స్వస్థివాచకములను దెలుపుచు యుద్ధమువలన క్రిటిఫు సామ్రాజ్యైక్యము వెల్లడియైనదనియును యుద్ధమునకు హిందూదేశము తగినసాహాయ్యమును జేసినదనియును పాలకులు హైందవుల భక్తిని గడునించి వారిపట్ల విశ్వాసమును గలిగి జాతీయ వైశ్వనిర్మాణమున కుపక్రమించెదరుగాక యనియును వివరించెను. బర్మవాను మహారాజుగారు సింహగారుతోన పరిచయమిడివెను. సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు నిలువ పలికెను. "నేను సామ్రాజ్య సభయందు చర్చింపబడెడి విషయములందు నిర్భయముగను నిష్కల్మషముగను హైందవాభివృద్ధిమును వివరించెదను. హైందవాభివృద్ధి మతమును దెలుపుటకు హైందవుడె సమర్థుడు. ధర్మరక్షణకామై ఆంగ్లప్రభా శ్రేష్ఠులు పోరాడుచున్నారు. వారు మనయాకాంక్షితములను గ్రహింపనేర గని ఎవరైనను తలచెదరా? ఏ స్వాతంత్ర్య సంరక్షణమునపై ఇంగ్లాండు మనసహాయము నవేక్షించుచున్నదో ఆస్వాతంత్ర్యలాభమునే మనకు చేపించుచున్నా చుని ఇంగ్లాండు గ్రహింప నేరదని ఎవరైన ననగలగా?" సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహగారు నిర్భయముగ హైందవుల వాదమును దెలుపుదురనుటకు సంగీయములేదు. దేశాభ్యుదయమును ప్రగావికాసమును మనవాంఛితములు ఫలకరములై నగాని గలుగ నేరవు. స్వరాజ్యసాధనిర్మాణమునకు సామ్రాజ్యక్షేమమునకై సత్కర్మముగ బూనుకొనుట యనను మని సామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులకు సర్ సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహగారు పదపదయింపదేశింపవలసి యుండును.

వార్తలు, వ్యాఖ్యలు.

లోకములో కాంతిని కానాడుటకయి కష్టపడిన మహాపురుషునికి నోబెలు మహాశియుని పీఠప్రకారము గుమారు రెండులక్షలరూపాయల బహుమానము నొసంగుదురు. ఈ నోబెలు బహుమానమే ఒక సంయు సాంస్కృతికమునకు కేంద్రినాథుగారుగారి కొసంగబడినది. రెండున్న సంవత్సరములనుండియు యుద్ధమువలన ఈ "కాంతి బహుమానము" ఎవరికి నొసంగబడలేదు. ఈ సంవత్సరము బహుమతిని జర్మను కెయిజరుగారి కొసంగవలసినదని స్థాంబోలు (కాన్స్టాంటినుపోలు) విశ్వవిద్యాలయము వారు నాల్గోని నోబెలు ధర్మకర్తలకు సిఫారసు చేసియున్నారు. ఈ తురుప్పులు తిరుమిత్రులగు కెయిజరుగారితో "పగచకము" లాగుట యెందుకో?

బస్సా కాననసభలో ఇంతివఱకును 17 మంది సభ్యులు గలరు. వారి సంఖ్యను 30 కి పెంచవలసినదని ప్రభుత్వము వారు చెప్పెడిచిన కమిటీవారు సిఫారసు చేసియున్నారు. ఇందు 10 మంది ప్రభుత్వాధికారులు, 12 మంది ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడు అనధికారులు, 6 మంది ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు ప్రతినిధులు, 2 మంది పుణ్యులు నుండవలయునట. ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడు 12 మంది అనధికారుల సభ్యులలో 6 మంది రాష్ట్రములోని గ్రామముల వాసులెన్నుకొనబడు కమిటీవారు మొట్టమొదట నిర్ణయించిరి. కాని కమిటీలోని సభ్యులు వారు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడుటకంటె, ప్రభుత్వమువారిచే నిర్ణయింపబడుటయే గౌరవ విధిగా నాదరట. అందుచే ప్రజల యాదుగురిని ఎన్నుకొనెదరుని ప్రార్థించునంతవఱకును సర్కారువారి చేతనే నియమింపులు గావలసినదని కమిటీవారు తీర్మానించిరి. కాననసభలు ప్రారంభమున అయిలలోనికి వచ్చినప్పుడు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడుట కొరతనంది నెద్ద మనుష్యులకు క్రిటిఫు ఇండియాలోను చిన్నతముగ నుండెను. ఆ ముఖ్యప్రాయము లిప్పుడు మారిపోయినది. బస్సాలోను కానానగుణముగ మారిపోవుననుటకు సందేశము లేదు. 17 నుండి 30 కి తిరుకాననసభను పెంచ నుద్ద్యమించినయనకయి లెఫ్టెంటెంట్ గవర్నరు సర్ హోగ్గెర్టు బట్టరుగారు వంద్యులు.

అమెరికా మహా సంక్రమము

అమెరికా వారి భక్తి ప్రదీపనము

కెయిజరును భక్తముతోనే శిక్షించుట

(రైటరు ఏజన్సీ)

అమెరికా

అమెరికా వారి దేశభక్తి ప్రదీపనము

న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి 5:— జర్మనీతో నెయ్యము భగ్గుచుగట్ట స్థిరముని వెల్లడియైనంతనే దేశమునందంతటను దేశభక్తి యొక్క సారి హెచ్చినది. రాజకీయములగు భిన్నా భిప్రాయములన్నియు తొలగినవి. దేశభక్తిని ప్రభుత్వాభి మానమును తెలుపు తంతివాస్త్రము వర్షము గురిసినట్లు కురియు చున్నది. “ఈరీతిని నెయ్యమునకు భంగము కలుగుటకు నేను చాలసంతసించుచున్నాను. మాకును మిత్రమండలికిని అభిల షిత మెయ్యదియో దానికీరకే మిత్రమండలివారు పోరు చు న్నా రని అమెరికావా రెరుంగుదురు;” అని లండనునగరము నందు అమెరికా రాయబారిగా నుండిన చోటుగారు నుడివిన విషయము అమెరికా జనాభిప్రాయమును స్పష్టపరుచుచున్నది. అమెరికాదేశ గౌరవమును కాపాడినందులకును మిత్రమండలితో సమానస్థితికి అమెరి కాను తెచ్చినందులకును అమెరికా వార్తాపత్రికలు ప్రెసి డెంటు విల్సనుగారిని ఏకగ్రీవముగ కొనియాడినవి. జర్మనులు కడపటి పందెము నొడిచి, ఆ యాటలో గూడ వా రోడి పోయిరి. భక్తముతో న్యాయము కొనగవలెనని కెయిజరు అమెరికావారివై కాలు దువ్వెను గాన భక్తముతోనే ఆరడు శిక్షించబడునని అమెరికా పత్రికలు వ్రాసినవి.

జర్మను నౌకలను వశపరుచుకొనుట.

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 5:— అమెరికా రేవులలో నున్న జర్మను నౌకలను పట్టుకొనుట యుద్ధప్రకటన మగున గాన అమెరికావారి కిప్పుడే యిష్టములేదు. క్రొను ప్రింజువిల్స్ బ్యూప్రింజువియిట ప్రెజ్డిటు - అప్పము-క్రోప్వింజె సయిను సెసిటీ నౌక లిదివరకే అమెరికావారి స్వాధీనమునందున్నవి. పెనామా కాల్య అధికారులు హంబర్గ నౌకలను రి టిని పట్టు కొనుట తాత్కాలికము. అనౌకలను వారు ప్రేల్పివేయకుండ చేయుటకే ఇట్లు చేయబడినది.

జాకబుజోన్సునౌక

పిలడర్నియా, ఫిబ్రవరి 4:— జాకబు జోన్సు అను టూర్నెడోనౌకను నౌకానిర్మాణస్థానమునకు గొనివచ్చుచుండగ నది మునుగనాడెను. సముద్రముప్రక్క రంధ్రములను మాసి దానిని నావికులు కాపాడిరి. నావికులలో నొకడు దానిని ముంచ ప్రయత్నించెనని వారతనిని పట్టుకొనిరి.

యుద్ధావసరము

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 5:— హాసటూనికు నౌకను హెచ్చరించకుండ ముంచిన సుప్రప్రమో అమెరికా వారు యుద్ధమున దిగుచుండ నుండుట సాధ్యపడదు. హాసటూనికు నౌకను ముంచుటకు పూర్వము దాగు గా హెచ్చరించిరి. నౌకలోనివారు దూరముగ బోవుటకు తగినంత అవకాశ మొసంగినప్పటికీ నౌకను ముంచి రని ప్లి మరుగులో అమెరికా రాయబారి అమెరికా దొరతనమువారికి వ్రాసెను.

యుద్ధనౌకలు సన్నద్ధము లగుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— నౌకల రాక పోకలను భద్ర పరుచుట మున్నగు కార్యములకు నౌకాసంఘమువారు ఏర్పా టులను చేయుచున్నారు. కట్టడములను స్మారకచిహ్నములను శత్రువులు భ్వంసము చేయకుండ కాపాడుటకు బాల్టిమోరు నుండి ఒక పటాలము వాషింగ్టను నగరమునకు వచ్చినది. ఆయుధనిర్మాణశాలలయొద్ద కావలదగినములు ద్వీగుణమొనర్చు బడెను. గౌరవ నామోయొద్ద నుంచబడిన యుద్ధ నౌకలు సర్వ సిద్ధముగ నుండవలెనని యు ర్ధ్రువుచేసిరి. 8000 మంది పోలీసు లును స్పెషలు కనిస్టేబులును న్యూయార్క్ నందు యుద్ధ సేవకు సిద్ధముగ నున్నారు. మరేభాగంకుల స్థానములు ఏర్పరుపబడినవి.

జర్మనుల శకభోవసంహారము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— 24 గంటలలో జర్మనులు శప థము నుపసంహరించుకొనవలె నని తెలుపవలసినదని జర్మని లోని అమెరికా రాయబారి గెర్రుగారికి అమెరికా దొరతన మువారు తంతివాస్త్ర సంతపిని న్యూయార్క్ నుండి వార్తాపత్రి కల తంతివాస్త్రము వచ్చినవి.

అట్లాంటికు నౌకను పట్టుకొనుట.

బోస్టను, ఫిబ్రవరి 4:— క్రొన్ప్రింజెనను సెసిటీనౌకను అమెరికా నౌకలు ఆక్రమించెను.

జర్మనుల చారులు.

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 4:— కట్టడములను కాపాడుట యందు ప్రభుత్వోద్యోగులు సహకారులు కావలెనని దొరతన మువారు కోరిరి. వైటుహౌసు మందిరమునొద్దను మిత్రమండ లి కార్యాలయములయొద్దను కావలదగినములు హెచ్చించబడి నవి. శత్రుదేశముల చారులు అమెరికాలో 10000 మంది అమెరికా పోలీసు పరిశీలనమునందున్నారు. వీరిలో 5000 మంది ప్రత్యేకముగ న్యూ యార్క్ నందే కలరు. జర్మ నీవారిలో నెయ్యము చెడిన వెంటనే పనిచేయునట్లు ఈ చారు లకు ఉత్తరువు లియ్యబడెనని అమెరికా దొరతనమువారు తెలు గుదురు. చాల దురాగతము లిదివరకే జరిగినవి. నిన్ను పట్టు కొనబడిన క్రొన్ప్రింజెనయును సెసిటీ నౌకలోని యంత్రములు చాల పాడుచేయబడెను. ముఖ్యస్థానముల మార్గములను పెనా మా కాల్యరక్షణస్థానములను చారులు గమనించుట కేర్పరుప బడినది.

పెనామా కాలువ సంరక్షణము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— మందు పెట్టి ప్రేల్పివేయ కుండ కాలువను కాపాడవలె నని పెనామాకు ఉత్తరువులు పంపబడెను.

లండను ప్రజల భావము

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— అమెరికా జర్మనీల నెయ్యము చెడె ను వార్త లండనునగరమునందు కలిగించినంత యుద్దే కమును యుద్ధావసరమున కిటీవల మరి ఏ వార్తయును కలిగింప లేదు. కాని ఇట్టి ఆశ్చర్యములు నిత్యకృత్యము లగుటచే ప్రజ లలో నాందోళనమేమియు కనబడలేదు. దీనిలో కొంత అను కూలమును కొంత ప్రతికూలమునుకూడగలదని ఆలోచనమంతలు లెలంచిరి. దీనివలన జర్మనీలో ఫ్రైడిలగనున్న మిత్రమండలి వారికి అమెరికావారి ఆదరణము తొలగును. బెల్జియములోని లక్షమందికి అమెరికావారి సాహాయ్యము పోయి వారందరను ట్టుద్దాహపాలు గావలసి వచ్చును. ఎటులైనను అమెరికా యు ద్ధమున దిగకలెప్పుడు. యుద్ధమున అమెరికావారు చేయగలుగు పనినిగూర్చియు ఆయుధసామగ్రిల అందుబాటును గూర్చియు పలువురు పలువిధముల లెలంచిరి. మాతనసముద్రసమస్యలను నౌకాదళమువారే పరిష్కరింతు రను వచనమునందు గాఢ విశ్వాసమును కలిగియున్న బ్రిటిషువారి సహజశ్రద్ధయునకు అమెరికా దేశమునందు నిష్పంధిములైన జర్మను వాణిజ్యనౌక లు వాణిజ్యాభివృద్ధికి సహకారము లగు ననుభావము మరింత తోడ్పడినది. తక్కిన తటస్థదేశముల వారిందరును గూడ అమెరికా దేశమువారి మార్గము అనుసరింపగల రని ప్రెసిడెంటు విల్సను గారు నుడివిన వార్త తెలియక ముందే తటస్థదేశములు వైర్యమును వహింప గలిగెను.

పరాను పత్రికలు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 5:— పారిసు నగరమున ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి వీరాధానము ప్రారంభమైనది. చిత్ర ప్రదర్శన కాలలవారు అమెరికా పతాకాది లాంఛనములతో ప్రెసి డెంటు విల్సనుగారి పటములను ప్రదర్శించిరి. వాగ్దానముల నన్నిటిని గాని తెగజమ్ముటవలన జర్మనులు తమ కవశాశమే లేకుండ చేసిరి.

ఆంగ్ల పత్రికలు

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— ఉదయపత్రికలు ప్రెసిడెం టు విల్సనుగారి సభినందించుచు అమెరికా వారు యుద్ధమున కల్పించుకొనుట సిద్ధింపవచ్చు నని వ్రాసినవి. అమెరికావారి నౌకాదళమును సేనయును చేయు సహాయ మెటులున్నను అమెరికావారు తోడ్పడుటవలన కలుగు వైతక బలాధిక్యము ముఖ్యవిషయ మగుటయే గాక తరుగని పంటగ నమెరికా యందు గల వస్తుజాలము మిత్రమండలికి చాల వినియోగించు నుగాన అమెరికా వారి తోడ్పాటు చాలలాభకరము మరియు నిపుడు అమెరికా రేవులలో 200 జర్మను నౌక లున్నవి. వాని విలువ రికోట్ల పానులు. వీనిలో పాటర్లాండు నౌక ప్రపంచము నందు మిక్కిలి పెద్దనౌక ఇట్టివి మరి 9గలవు. ఇవి 13000 మొదలు 25000 టన్నుల వరకును కలిగియున్నవని పత్రికలు వ్రాసినవి.

అమెరికా రాయబారులు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 4:— బెల్జిను వియన్నా నగరము లలోనున్న అమెరికా రాయబారులు బార్నిలోనాలో స్పె యిను నౌకమీద నెక్కి కూర్చు మెడిడుల మీదుగా న్యూ యార్క్ కు వెళ్లెదరు. జర్మనులు సంచార ప్రకటనము నుప సంచరించు కొనవలెనని అమెరికావారు రేవు భండన లేఖను ప్రకటింతురని యాధివాస్త్ర వచ్చినది.

ఆస్ట్రియా అమెరికాలకు నెయ్యము చెడుట

లండను-ఫిబ్రవరి 5:— ఆస్ట్రియా అమెరికాల మైత్రి చెడుటకు శర్వసిద్ధముగ నున్నదని వాషింగ్టను నుండి తెలియ వచ్చినదిగాన నిపుడీ ప్రకటనము తొందరపాటును మాచించు చున్నది. జర్మనీవారివలె ఆస్ట్రియావారు గూడ బాధకృ త్యములకు గడంగిన మైత్రిచెడుట నిశ్చయము. జర్మనులు యు ద్ధమునకు దిగునట్లుచేయ సాహసింపరను నాశ యింకను బా ధించుచున్నది. కాని ఎందెందులకును మంచిదని సేనయును నౌకాదళమును సిద్ధపరుపబడుచున్నదని వాషింగ్టనునుండి సేద వార్త వచ్చినది.

తటస్థ దేశములవారు రందరను అమెరికావారి మార్గము ననుసరించిన సంధిత్వరలో జరుగునని తటస్థ దేశములవారు రం దరికిని తెలుపవలెనని ఆయా దేశములలోని. రానుబారులకు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు తెలిపిరి.

ప్రాంతుభర్తరు జయిటంగు పత్రిక

ఆమ్స్టరుడం-ఫిబ్రవరి 5:— అమెరికావారి భావము ప్రమాదకరముగ నున్నది. కెయిజరు-ఛాన్సలరు-డాక్టరు హాలు ఫ్రీచ్-జమ్మరుమను మున్నగుకొద్దిరుంది ఇట్టికార్యమునకు గడం గిరి. వీరు దేశీయులకును చరిత్ర కారకులకునుగూడ తాఘ్యుల గురురని ప్రాంతుభర్తరు జయిటంగు పత్రిక ప్రముగ వ్రాసినది. ఈ సముద్రాంతర్గాముల సంచారమువలన నధికమగు ఫలితము కలుగునని తలంపగూడదని జర్మనీ వార్తాపత్రికలు వ్రాసినవి.

హాలండు నౌకలు

ఆమ్స్టరుడం, ఫిబ్రవరి 4:— ప్రమాదమునకు తామే బాధ్యులమగుచుమని కొందరు నౌకా స్వాములు విన్నవించి ప్రభుత్వము వారి ఆనుమతిని బడసి తమ నౌకలను సముద్రము నకు పంపుచున్నారు.

విదేశీయ ప్రతికూల శాసనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— జపానువారి కయ్యుక్తకర మగు విదేశీయ ప్రతికూల శాసనమును గూర్చి యొత్తిడి కలిగింపవల దని ఇదెయో రాష్ట్రమువారిని అమెరికా దొరతనము వారు కోరిరి.

బెల్జియములో అమెరికా ప్రతినిధులు

వాషింగ్టను-ఫిబ్రవరి 5:— ఎంతవరకు మాప్రతినిధులను బెల్జియమునందలి ఆహారపదార్థ పరిశీలనార్థ ముంచటగునో అంతవరకు కదలింపవలెనని అమెరికావారు బెల్జియం. మంత్రికి తెలిపిరి.

వాడర్లాండు పత్రిక

హేరు, ఫిబ్రవరి 4:— యుద్ధమును తప్పించుకొను టకు హాలండువారికి అవకాశము దినదినమును క్షీణించుచున్న ది. దీనికి జర్మను లొక్కరే బాధ్యు లగుదురని వాడర్లాండు పత్రిక ప్రధానవ్యాసమును వ్రాసినది.

జర్మనుల మానము.

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు కల్పించుకొని నందులకు ప్రభువచనము రచనను వారి నభినందించుచుండగ జర్మనులు దుర్గాహముతో మానము వహించి యుండిరి. 24 గంటలనుండి జర్మనీ నుండి వార్తలే రాలేదు. జర్మనుల పట్ల ప్రపంచమునందంత ఆగ్రహము కలదని తెలుసుకొన గలుగుటకు జర్మనులు రిచ్చపడి యుందురు. లేదని ఏదో యొక మొండి జవాబును వ్రాసుటను గూర్చి ఆలోచించుచుందురు. లేదని జలాంతర్గాముల సంహార ప్రకటనమునే ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి ప్రత్యుత్తరముగ పంపుటకు నిశ్చయించుచుందురు. అని కొందరు సూచించిరి.

నౌకలు పోవుచుండుట.

ఇంతవరకును నౌకలరాకపోకలు సరిగ్గ జరుగుచున్నవి. జర్మనుల దెహరింపులకు నావికు లేమియు జడియలేదని నావికసంఘ కార్యదర్శి తెలిపెను. నిన్నటి ఉదయమున 12 బ్రిటిషు నౌకలు కోటరుడంనుండి బయలుదేరినవి. చేపలనమ్ముటకు మామూలు ప్రకారముక బ్రిటిషువారి పడవ యాముడినుకు పోయినది. నౌకలను ముంచుచున్నామని కోటరుడంలోని జర్మను ఉద్యోగులుకల్ల వార్తలను ప్రకటించి పరిహాస పాత్రులగుచున్నారు.

టిసు పత్రిక

ఆమెర్లరుడం, ఫిబ్రవరి 4:— భూయద్ధమున విజయమును బడయునాన సన్నగిలుటవలన తీవ్రతాశలేక జర్మనుల్ని తిసాహసమునకు కడంగిరి టిసుపత్రిక వ్రాసినది.

జనరలు ఫాకనుహము గారు

ఆమెర్లరుడం, ఫిబ్రవరి 4:— ప్రాన్సు ఉత్తరభాగము నందున్న మనస్థిరుకు జనరలు ఫాకనుహము గారు వచ్చిరి. ఆచట గొప్ప జర్మను సేన గలదు.

విల్సనుగారి చర్య

పారిసు, ఫిబ్రవరి 5:— విల్సనుగారి చర్యలను జర్మనీలో చాల రాజకీయములగు యిబ్బందులు కలిగియుండును. దీనివలన జర్మనులు చాలప్రమాదకరమైన నట్టియు పరాజయమున దగినట్టియు ఉపసంహారమును జర్మను నాయకులు చేసుకొనవలసి వచ్చునట్లున్నదని వార్తాపత్రికలు సూచించినవి.

హాలండు నౌకలు

బ్రేవీయా, ఫిబ్రవరి 5:— జర్మనుల సంహార ప్రకటనము వెలువడక మున్ను చేవులను వదలిన టపాలును సరుకులును గల నౌకలన్నియు చేరువనున్న డచ్చి ఇండియా చేవులకు చేరవలెను. హాలండుండి ఉత్తరవులు వచ్చువరకును కడల్ గూడదని ఉత్తరు నియ్యబడినది.

జర్మను యుద్ధనౌక తగులబడుట.

న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి 5:— హానబులాలో నిర్బంధింపబడిన గీరు ఆరు జర్మను యుద్ధనౌకయందలి నావికులు దానిని తగుల బెట్టిరి.

ఫిలిప్పైనులోని శత్రునౌకలు

న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి 5:— ఫిలిప్పైనులో నున్న 23 శత్రునౌకలలో యంత్రములను పాడుచేయుటకు నావికులు ప్రయత్నించిరి. 9 స్టీములలో ఇంజను గదులు పాడుచేయబడినవి. తక్కిన స్టీముల భారీ బాయిలరును దిగువను మంటలను కట్టము ఉద్యోగులు చూచిరి.

ప్రాన్సులోని అమెరికా వారు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 5:— తిరిగి తెలుపబడునరకును ప్రాన్సులోని అమెరికావా రెవ్వరును కడలగూడదని అమెరికా రాయబారి తెలిపెను. జర్మనీతో నెట్టి సంబంధమును కూడదన పారిసునందలి అమెరికా రాయబారి హెచ్చుగారికి తంతి వార్తవచ్చినది. ప్రాన్సులో నిర్బంధితులగు 3500మంది జర్మనులకును అమెరికా రాయబారి ఎట్టి సహాయమును చేయగూడదని దీనివలన స్పష్టమగుచున్నది.

అమెరికావారిని వదలుట

హేగు, ఫిబ్రవరి 5:— దాడినౌకవలన పట్టుకొనబడిన వారిని వదలేదనున జర్మనులు గెరర్డుగారికి తెలిపిరి.

బెల్జియం సహాయము

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 5:— కమిషనువారు నౌకల మీద తీసికొని పోవుటను నిలిపివేసిరి. ఇండియా దేశమున తప్ప తక్కిన దేశములయందలి చేవులలోనున్న నౌకలు ఉత్తరువులకు వేచియుండినతెనని తెలుపబడినది. త్వరలో వరల పని ప్రారంభము కావచ్చును. అని సంఘాధ్యక్షుడు హోవరు గారు తెలిపిరి.

ఇంగ్లండు

యుద్ధమునము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— కాంటను యూనియను ఇన్నూ రెన్సు సంఘమువారు 10 లక్షల పౌనుల నిచ్చిరి.

క్రోమరు ప్రభువు మరణము.

కెయిరో, ఫిబ్రవరి 5:— ఆలు సెయింటు చర్చిలో జెరూసలేంబిషపు గారు ప్రాధానము సల్పిరి. హై కమిషనరు సుల్తాను ప్రతినిధి, మంత్రులు మున్నగువారు చాలమందివచ్చిరి.

ముంచబడిన నౌకలు

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— బిలు ఆఫ్ ఆరానునౌక, ట్రాలరు (బ్రిటను) గామా (హాలండు) యిమారు హాయిలాండు ఫస్టునౌకలును మరి 10విన్ననౌకలును నార్వే హెలికను (గ్రీను) బ్రిటను డాబ్బిలోనియంబరు అలగోత్రానౌకలును మరి మూడు చిన్ననౌకలును (స్పెయిను) ఒక రష్యానౌకయును ముంచబడినవి.

మరణము

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— కర్నలు హార్బిక్ హెండ్లీ గారు మరణించిరి. ప్రకటించబడినది. లండను, ఫిబ్రవరి 5:— హరింగ్వును ప్రభువు పాటరు బెస్సు గార్లు చనిపోయిరి.

ప్రాన్సు

సోమునద్ద బ్రిటిషువారికి విజయము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— రానోగ్గురు సమీపమున తలపడిన శత్రువులను తరిమి లీలాన్నిలాయికి పశ్చిమముగ ముందునకు పోలిమి. గతరాత్రి బ్యూకోరుకు తూర్పున క్వి మైలు రంగమున 590 గజముల లోతున మేము శత్రువులను తరిమితిమి. శివరంగిరంగులను 100'మందిని పట్టుకొంటిమి. అది వారమునాడు శత్రువులు రెండు సార్లు తలపడి యోడిరి. సోచెజుకు ఆగ్నేయమున రెండుసార్లు శత్రువుల కందకములలో చొరబడి చాల కందకములను రూపు మాపితిమని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— 304వ కొండ మున్నగు స్థానములయొద్ద మా ఫిరంగులు తీవ్రముగ పనిచేసినవి.

పరాసుసేనా శాసనము

పారిసు-ఫిబ్రవరి 4:— ఈశాసనమును జనరలులయటి గారు చిత్రముగ నామోదింపజేసిరి. ఇదివరకు అనర్హులని వదలబడినవారిని నుర్రల పరీక్షించి చేర్చుకొనుట కీశాసన ముద్దేశింపబడగ చాలమంది వ్యతిరేకములగు సవరణలను ఉపసాదించిరి. సేను నిన్న సాయంకాలమే రణరంగమునకు పోవలసియుండెను. మీ వచ్చువలన నిలచితిని. సేనుపోకతప్పదు. మొగము దిగవ్రాలవేసుకొని సేను సేనల ఎదుటకుపోయి కాసన కర్తలు అలస భావులని ఉత్సాహ పూరితులగు నైనికులతో చెప్పుజాలను; గాన వెంటనేమిరీ కాసనము నామోదింపవలెనని జనరలులయటిగారు నడిపిరి. తక్షణమే సభవారు అన్ని సవరణలను తిరస్కరించిరి. కాసన మామోదింపబడినది. 398 మంది అనుకూలరు 85 గురు ప్రతికూలరు.

ఇటలీ

వైద్యశాలానౌకను టార్పెడోతోకొట్టుట

రోము, ఫిబ్రవరి 4:— ఆడియాటికు సముద్రమున వైద్యశాలానౌకను స్టీములను హెచ్చరింపకుండ టార్పెడో చేయుటనుగూర్చి అస్ట్రీయావారు అమెరికావారికి వ్రాసిన తేఖడు ప్రత్యుత్తర మిటుల ప్రకటించబడినది. ఇది సంతోషకరమగు ప్రమాదము. ఆ నౌక సరియైన పతాకము నెత్తకుండుట కొంత కారణ మైనది. నౌక ముంచబడలేదు. జననన్తము కడు

స్వల్పము. శత్రువులు మా నౌకలను మహావిషమమున నుంచి నావికులకు సహాయము చేయకుండపోవుట తెక్కు లేనిసాము జరిగినది. మేము వారి సేనానౌకలను సముద్రతీరముననే ముంచబిలిమి.

జర్మనీ

జర్మనుల ప్రకటనము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— బ్యూకోరు కుత్తరమున బ్రిటిషువారు తలపడి యోడిరి గాని! వారి సేనలో నౌక భాగము అంతరునదికి ఉత్తరభాగమున మా మొదటి కందకమున ప్రవేశింప గలిగినది.

జర్మనీ యువరాజు.

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— మీరు సంతోష పూర్వకముగ పిక్టుతో దేశభక్తితో మీ ఆధీనముననున్న నైనికులకు సంత్కృష్టికరముగ మీ భర్తయు నివర్తించినందుకు మీకు పవా తిసేనానిపదవి యొసంగబడినదని కెయిజరు గారు జర్మనీ యువరాజునకు అధికార పత్రమును పంపిరి.

జర్మనుల రైలుబండ్ల ప్రమాదము

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— దుశ్శ్రాస్త్రు ఎయిదెనలకు నడుచు హెరోజగయొద్ద సేనల బండియు ప్రమాదీకుల బండియు కొట్టుకొనెను. చనిపోయినవారును గాయములు తగిలినవారును 100 మంది కలరు.

మెసపొటేమియా

మెసపొటేమియా వార్త

మెసపొటేమియా-ఫిబ్రవరి 4:— ట్రైగ్రిసు హై సంగమమునకు తూర్పున ట్రైగ్రిసుకు కుడితట్టున గత సెల 28 వ తేదీ రాత్రి మేము 800 గజములు ముందుకు పోతిమి. ఈసంగమమునకు పశ్చిమమున 800 గజముల రంగమున మేము 2-3 వందల గజములు ముందుకు పోతిమి. నవ్వుముస్సల్ము. బుధవారమునాడు ఆక్వికదళమువారుదాడి సలిపి చాల భాగ్యమును వశపరుచుకొనిరి. వైసంగమమున కుడితట్టున గురువారమునాడు మేము కడపటివరకు ఈవలికున కందకములను వశపరుచుకొంటిమి. శత్రువులు తల పడగ నోడించి 150 మందిని పట్టుకొంటిమి. ట్రైగ్రిసుకు పశ్చిమమున నున్న కందకములను గూడ వశపరుచుకొంటిమి. చాలమందిని హతముచేసితిమి. తరువాత ఆక్రమిత స్థానమునందు కొంత భాగమును వదలవలసి వచ్చినది. కుటలు ఆమాయకు పశ్చిమమున మా నాకాదళము బాగుగా పనిచేసెను.

బొంబాయి

అమెరికాతో శత్రుత్వము.

బొంబాయి-ఫిబ్రవరి 4:— అమెరికాకును, జర్మనీకిని శత్రుత్వమువృద్ధి నొందినదని, తెలియరాగానే బొంబాయియందం దడికినత్యాశ్చర్యము గలిగినది. ప్రజలెక్కడ మాట్లాడుకొనినను ఈవిషయమునుగూర్చియే మాట్లాడుకొను చున్నారు. యునైటెడు స్టేట్సు వెనుకనే స్పెయిను, గోడయుద్ధమున కలియును తటస్థదేశము లన్నియునుక్రమముగా యుద్ధమునజేరుచు" అని అందఱు ననుకొనుచున్నారు". బొంబాయిలోని అమెరికను ప్రజలకు ఈవిషయము సంతోషము గలిగించినది. "కట్టకడ పట జర్మనీ కోరిన మహాద్వర్జము న్యూరీకిగలిగిన" దని వారనిరి. గిబ్బుగారు ఈవిషయమును గూర్చి ఆతిసంతోషముతో విమర్శించిరి.

గుంటూరుజిల్లా సంఘమునా రీక్రింది తీర్మానమును జరిపిరి:— బంధక వ్రాతపద్ధతి మిక్కిలి ఘోరముగను భాగతీయుల గౌరవమునను వైతికభావమునకును విరుద్ధముగ నున్నందున ఆ పద్ధతి వెంటనే రద్దుపరచుట యాత్యంతమని సభవారభిప్రాయపడుచున్నారు."

గంజాము రెడ్డు క్రాసు ఉత్సవము ఆరు వేంట యుద్ధమునందు దెబ్బలుతగిలిన నైనికుల సాహాయ్యము బంధువురమునందు 28, 24 వ తేదీలను వేడుకలు జరుగును. యుద్ధమున జయప్రదముగ జరుపుటకు, ఒక సంఘమేర్పడినది. దారికి బి.సి. సిక్కితు ఎ. సి. ఎస్. గారు అధ్యక్షులు; సి. శూర్య నారాయణరావు; ఎస్. సత్యనారాయణ, కే. వి. మురహారి రావు, ఎ.కె. జగన్నాధరావుగార్లు కార్యదర్శులు. సినిమెటో గ్రాఫు 1 రంకులరాట్నము, దుకాణములు మున్నగు వేడుకలు జరుగును.

నిర్బంధ వ్రాత ప్రతిపక్ష సంఘము.

కడచిన ఆదివారమునాడు చెన్నపురియందు కన్నాది గంగయ్యంగారి గృహమున కొందఱు ప్రముఖులు సమావేశమై హైందవాధినివేశసంఘము (ఇండియన్ కాలనీయల్ సొసైటీ) తరపున నిర్బంధ వ్రాత ప్రతిపక్ష సంఘము నొకదానిని స్థాపించి తీర్మానించిరి. గౌ. టి. రంగాచారి, గౌ. యాదాబాబ్ నేన్, దివాన్ బహదర్ ఎన్. పి. గోవింద రావువయ్య, దివాన్ బహదూరు ఎ. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు, అనిదెసెంటు, జి. పి. నరేశము, సి. పి. రామస్వామి అయ్య, గులాం మహమ్మదు మహ్మద్, మహమ్మదు సఫార్ హుసేన్ సాహెబు, పి. సంబంధమొదలియారు, జి. సుబ్బయ్య నెట్టి, ఎం. డి. దేవ నాథ్, కె. బి. రాజు, బి. పి. వాడియా, పి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, సి. శ్రీనివాసాచారి, కా. నాగేశ్వరరావు, ఎస్. సత్యమూర్తి, కె. ఎల్. అయ్య అయ్యగార్లతో నొక ప్రత్యేక సంఘ మేర్పఱుపబడినది.

ఈ క్రింది నియమములను స్వదేశాంగ భావలందు నేరసేరగా ముద్రింపించి రాజధాని యందంతటను ప్రజల కుచ్చుటకు తీర్మానింపబడినది.

చెన్నపురి రాజధాని గ్రామవాసులకు హెచ్చరిక.

గ్రామవాసులారా! కూలీలను జేర్చువారు కొందరు గ్రామములందు వియ్యోధుల వచ్చి మిమ్మును ఆశలతో పూరించి మోసపుచ్చి ట్రీనిడాదు, ఫిజీ, జమికా, బ్రిటిష్ గయా నా మున్నగు దీవులకు పంపవచ్చుచుండును. వారికలలలో బడ వలదని ఈ కరపత్రము మూలమున మిమ్ము హెచ్చరించుచున్నాము. మీరు దినమునకు 12 అకాల సంపాదించవచ్చునని వారు మీతో తెల్పెదరు. కాని ఇది నిజము వారు. కూలీ వారికి నాడులలో 5½ దినములకు మాత్రమే దినమునకు 12 అకాల చొప్పున కూలీ నిచ్చెదరు. బియ్యముధర రూపాయ కు 2½ శేర్లుండెను. ఇది ఇట్లుండే మీరు పంచి దుస్తులను కాకి బూట్లను వేయు నిర్బంధము గలదు. ప్రస్తుత కాలమున వీరి ధర అపరిమితము. కూలీలుగా పనిచేయుట కి దేశమునందే పోవువారు అక్కడ చేరిన వెనుక తాము భోజన విషయమున గూడ హిందూ దేశమునందుకంటె అధ్వాన్న స్థితిలో నున్నామని తెలిసికొన గలరు.

ఇవి య్యోయు నిట్లుండే ఫిజీదీవియందు మతమునకు దేయి అక్కడ నివసించు హైందవులకు దైవభక్తి యొందదు. పాపభీతి లేదు. మతవిముఖత్వము మెండు. దౌష్ట్యమునకును, దుర్భాగ్యమునకును మేరలేదు. సిగ్గు శూన్యము.

చెన్నపురి నందే ఫిజీదీవియందాడు అక్కడ కొంతకాల మనుభవించిన వెనుక రెండు దినస్థితిని, పేదలనును భరింపజాలక యొక్కొక్కప్పుడు ఆత్మహత్యను గూడ చేసికొనుచుండును. అక్కడ స్త్రీల సంఖ్య చాల తక్కువగా నుండును గాన పురుషులు చచ్చగానూమూలైయుండి తమచూతములో తాము పోట్లాడుకొనుచు ఒకరి నొకరు పొడుచుకొనుచు చచ్చెదరు. స్త్రీ చాత్య లనేకములు సాధారణముగా జరుగుచుండును.

ఫిజీదీవి పోలీసు తమకిష్టమున్నను లేకున్నను ఒకయ మానునియొద్ద 5 సంవత్సరముల కాలము పనిచేయవలెను. ఒక్కొక్కప్పుడు కూలీలపై విచారణగలిగిన వర్తకులు కూలీల స్త్రీలను నిర్బంధించి మానభంగము చేయుచుండును. ఈయన స్థలను వా రైదు సంవత్సరముల వఱకు ఎట్లో భరింపవలసియుండును. వానినుండి తరించు నుపాయము లేదు.

హిందూదేశ కూలీల స్థితిలనుగూర్చి విచారించుటకు ఆంధ్రుడు పియ్యగ్గోనార్ల ఫిజీ దీవులకు పోయినప్పుడు, చెన్నపురి రాజధాని నందే అక్కడికి బోయిన కూలీలు తమ యవధులను జెప్పకొని, “మమ్ము ఈ యభిమానుండి విడుదల చేసి నృజేశమునకు పిసికొని పొంద”ని మొక్కుకొనిరి. కొందఱు కన్నీరు కాల్యలు గట్టినప్పుడు తమ మాతృభూమికి గొనిపోవడం మొగ్గు చెట్టుకొనిరి.

చెన్నపురి రాష్ట్ర నివాసులారా! మాయమాటలు చెప్పెడు కూలీలగురూపువారి మాయలలో మీ స్త్రీలను జిక్కినీయ నకు. మీ స్త్రీలు రయిలుట్టెను నొద్దగాని, హైకోర్టుల మీదగాని, యాత్రాస్థలములందుగాని క్రొత్తవారితో మట్లాడ గూడదని వారికి గట్టిగా బోధింపుడు. కూలీలను గూర్చు వారు తమ కేమా మహాప్రేమ యున్నట్లు నటించుచు సహాయము చేయవలెదు. హారు మోసగాండు. మీ స్త్రీలను బాడు చేయుదును. ఇప్పుడు ఫిజీదీవిలో నున్న స్త్రీలు హిందూదేశ మున నున్నప్పుడు ఏకభర్తృవ్రతలై యుండిరి. కాని ఫిజీ దీవి యందు వారి వస్త్రధారణ ఎన్నటికిని ఆక్రమ

ప్రవర్తన మున జీవించుచున్నాడు. వారికి బుట్టు బిడ్డలు అక్రమప్రవర్తనము వలన గలుగు చున్నారు. చెన్నపురి రాష్ట్ర ప్రజలారా! జాగ్రత్తగా మేలకువతో నుండుడు. మీ స్త్రీలను ముందుగా హెచ్చరించి యుండుడు. కూలీలను గూర్చువారి వలలయందు మీ గ్రామములో నెవ్వ డును బడకుండునట్లు జాగ్రత్తతో మేలంగుచుండుడు. విద్యా లాభమునొంది మీ యోగక్షేమముల గోరుచుండు మీరు ఈ కరపత్రము మూలమున మీకు హెచ్చరిక నిచ్చుచున్నాము.

(0)

కెయిజరు చక్రవర్తి లోకమును ధిక్కరించుట.

జర్మనులు బ్రిటిషు వర్తక నావలను, తటస్థుల నావలను ఈ మధ్య విశేషముగ ముంచుచున్నారు. గ్రేటుబ్రిటనులో భోజన పదార్థముల ధర యమితముగ పెరిగినది. దేశమునకు కావలసిన ధాన్యమును నావలమీద నాధారపడకుండనే సేద్యము చేసి పండించుకొనవలయునని గొప్ప ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. వసతిగృహములు, భోజన గృహములు, కాఫీ క్లబ్బులు వగయిరాల్లో గ్రేటుబ్రిటనులో అనవసరముగ సామగ్రిని వృథాచేయువలదని ఆజ్ఞాపింపబడినది. జర్మనీలోకలనే ప్రజలకు కావలసినభోజనమును దొరతనమువారే పంచివెట్టుట కయి ఆలోచనములు జరుగుచున్నవి. వాగములో ఒకటి రెండుదినములు మాంసాహారము లేకుండ తేయబడునట్లు ప్రజలు తినభోజనము తగ్గింపవలసినదని కోరబడినది. ఆహారముకయి పరదేశము మీద మునుపటివలె చాలభాగ మాధార పడకుండుటకును, చాల ధనశ్రయము నాపి ఆధనమును యుద్ధమునకయి వినియోగించుటకును ఈ ముందు జాగ్రత్తలన్నియు వడుచున్నారు. భోజనసామగ్రిని తెచ్చు నావలను యుద్ధకార్యాచర్యముల కొరకును, ఇతర వర్తక యోగములకొరకును నుపయోగించుకొనుటకును నవ్వడు వీలుపడును. సత్కార్యములు కలిగించుచున్న తొందరలు బ్రిటిషు ప్రభుత్వాధికారుల కాయాసము కలిగించుచున్నమాట నిజము. ఈ క్రాడ్యుల నాపుటకును, జర్మనీ దేశము సముద్రయుద్ధమునకు దిగుటకు సాహసించినవో నోడించుటకును కొలదికోజాల క్రిందట లండనులో మిత్రమండలివారి సముద్రాధికారుల సభ సమావేశమైయుండెను. ఆసభలో ఈ అంతర్గ్రామములవలన కలుగుచున్న అపాయమును శీఘ్రముగ తొలగించుటకయి బాగుగ నాలోచనలుజరిగినవి. ప్రతి మిత్రమండలిదేశమును ఈయ పాయమును తొలగించుటకయి యేమిచేయవలెనో నిశ్చయంప బడినది. ఈయందగము లందరించినగాని వ్యాపారమునకు, వైద్యములను స్వేచ్ఛగా సముద్రముమీద యుద్ధరంగములకుపంపుటకు, మిత్రమండలికి యుద్ధపరికరములను గ్రేటుబ్రిటనుసరఫరాచక్కగా చేయుటకు వీలుపడుదు. ఇప్పటికి నాశనమయిన నావలు 100కి 5 వంతులయినకాకపోయినను సత్కార్యమును దురంతకృత్యములనుండి పూర్తి విముక్తులగుట మిత్రమండలివారి విధా యక మయియున్నది. ఈ అంతర్గ్రామముల దుండగముల నావల సినదని బ్రిటిషు సముద్ర యుద్ధాంగములపై సర్వేక్షణకార్యకర్త గారితో బ్రిటిషు వర్తక నౌకాధికారు లీమధ్య మొఱు పెట్టి యుండిరి. అడ్మిరలు జెలికో గారును, కార్నెస్ గారను ఈ దౌగ్ధ న్యమునండి వర్తక నావలను, యుద్ధనావలను కాపాడుకయి యుద్ధకాళవారేమి చేయుచున్నదియు నివరముగ జెప్పగా వారు సంతోషించి కృతజ్ఞతన, దెలిసివెడలిపోయిరి. ఈ యంతర్గ్రామముల పాంతకముల నాపుటకయి ఇంగ్లీషువారు 490 మైళ్లదెక్కు సముద్రములో గనులను పేర్చివెట్టిరి. తటస్థదేశముల భాగము తప్పు జర్మనీ యొక్క క్రొత్త సముద్ర మంతయు గనులయయియునది. ఈపనివలన జర్మను అంతర్గ్రామములు స్వేచ్ఛగా బయటికివచ్చుటకు వీలుపడుదు. ఏగనికో తగునకొని ప్రేమిపోగలవు. ఇంగ్లీషువారి టిల్లుచేయుట జర్మనీకి అగ్రహమును కలిగించినది. వారు సముద్రముమీద పోరి జయించలేక పోయినను అంతర్గ్రామములచే ఇంగ్లండు వర్తకమును, ఇంగ్లీషు ప్రవాహివమును ధ్వంసము చేయవలయునని శపథము బూనియున్నారు. ఒక వెయ్యి అంతర్గ్రామముల నీపనికియనిర్మించి యున్నాదనియు తంత్రివార్త లిదివఱకు వచ్చియున్నవి. ఇంగ్లీషువారు 490 మైళ్లు సముద్రములో పేర్చినగనులకు ప్రతి క్రియయో యనునట్లు తటస్థదేశములవారు మిత్రమండలితో సముద్రముమీద నెట్టి వ్యాపారమును వెట్టుకొనరాదనియు, నావలలో ఏసరకున్నను సరే, నావ ఏదేశస్థులవలయునను సరే ఆలోచనలేకుండ ముంచి వేయబడుననియు ఆస్ట్రీయా, జర్మనీలు తటస్థదేశములవారికి తెలియబడిరి. తటస్థదేశముల నావలు తటస్థ దేశములకు తిరిగి చేరుటకయి ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీనుండి అయిదు దినములు కాల మిచ్చిరి. ఈయజ్ఞ తటస్థ

దేశములమీద పడుగువలె పడినది. ఈ దేశములనావలు యుద్ధ సామగ్రిని పిసికొని పోకయుండినవో సముద్రవ్యాపారమును జేసికొన వచ్చునని అంతర్జాతీయ నియమములున్నవి. ఇప్పుడు అసలే మిత్రమండలితో ఎట్టి సంబంధమును కలదని జర్మనీ ఆస్ట్రీయా లాజ్ఞాపించుటకు ఆదేశములకు మార్కులేదు. ఈయజ్ఞ తటస్థుల సముద్ర స్వాతంత్ర్యములకు భంగముచేసినట్లుయినది. అమెరికాలో ఈజర్మనీయొక్క క్రొత్త విడుగు గొప్ప సంభ్రమమును గలిగించినది. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారును మంత్రిలునుద్విగ్ధాలోచనముల జేయుచున్నారనునూర్వారు, హార్బరులో వ్యాపార మొకదిన మామబడెను. నావల ప్రయాణము రద్దుచేయబడినది. అమెరికా తన సముద్ర స్వాతంత్ర్యముల రక్షించుకొనుటకును, జర్మనీయొక్క పొగరు, నణమటకును మిత్రమండలి పక్షమున యుద్ధమునకు దిగునని కొందరనుచున్నారు. హాలెండ్, స్పెయిను, డెన్మార్కు, స్వీడను, దేశముల నుండి నౌకాప్రయాణములాపి వేయబడినవి. హాలెండు యుద్ధములో జర్మనీపై దిగుకాలముసమాపించుచున్నదని అచ్చటి ప్రజ లనుకొనుచున్నారు. జర్మనులు మిత్రుల వైద్యశాలా నాకలను సయితము ముంచివేసెదమని బెదిరించుచున్నారు. స్విట్జర్లండు, హాలెండు సరిహద్దులలో గొప్ప వైద్యమును జర్మనులు పేర్చి వేరి సమి ద తిరిగి నుహాప్రయత్నములను జేయబోవుచున్నారు. తూర్పురంగము నుండి యజ్ఞ హింసలకు పడవట్టి చూర్చుచున్నారు. నాటావ నణమంతయు మహాసంగ్రామ సంరంభ సంకల్పితులయియున్నది. దెబ్బ ఎచ్చటపడినను కామకొనుటకయి మిత్రమండలి వారు సిద్ధమయి యుండుటయేగాక జర్మనుల నోడించి అక్రమణ దేశములనుండి తరిమి నేయుటకు తగినంత బలములను కూర్చుకొని నిశ్చల చిత్తముతో యెదురుచూచుచున్నారు. మేనెలలోపల జర్మనీ తన యావచ్చకిని వినియోగించి జయించిన జయింపవలయునట! లేదా పూర్తిగ వినాశనము కావలయునట. మిత్రమండలివారు జర్మనీ వినాశము యుద్ధమును జాలించకుండునట్లు నిశ్చయించుకొని యున్నారు.

(0)

గుంటూరు వార్తలు

(మా స్వకీయ విలేఖరునియొద్దనుండి.)

జిల్లా సంఘము.

గుంటూరు, ఫిబ్రవరి 4:—రెవ. తేదీని టవున్ హౌస్ గూర్చి జిల్లా సంఘము పక్షమున నొక బహిరంగసభ కొండ వేంకటప్పయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినది. రాబోవు చెన్నపురి కాసనసభలో భూపతిగాజు వేంకటపతి రాజుగారి చే నుపపాదించబడు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి తీర్మానమువిషయమై తన సమర్థతను దెలుపుచు వెలగ పూడి సుబ్బారావుగారి క్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. దానినే న్యాయపతి నారాయణ రావుగారు ఆమోదించుచు మాటలాడిరి.

అసంతకము అగ్రాసనాధిపతి విశ్వవిద్యాలయ వర్తక తన గురించియు మాతృభూమిపృథ్విని గురించియు కొంత ముచ్చటించిరి. సభ్యులు ఏకగ్రీవముగ నా తీర్మానము నామోదించిన తరువాత సభ ముగించినది.

తీర్మానము.

“చెన్న రాష్ట్రమునందు విద్యావ్యాప్తికొక కొక విశ్వ విద్యాలయము చాలి యుండవలయు ఆంధ్రదేశమునందు విద్యా వ్యాప్తి కొరకును, ఆంధ్రజాతీయ పరిజ్ఞానాభివృద్ధికిని క్రాత్రి ములందును, కళలందును విద్య గజపు విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్ర మండలములలో స్థాపించుట అవసరము గనుక అట్టి విశ్వవిద్యాలయమును సాధ్యమైనంత ద్వారా స్థాపింపవలె నని ప్రభుత్వమువారిని సంఘమువారు ప్రార్థించుచున్నారు.

పోలీసువారి క్షేదలు.

రెవ. తేదీని పోలీసు నూపరెంటు ఆఫీసు ఆవరణములో పోలీసువారి వార్షిక క్షేదలు జరుగవలయుగ జరిగినవి. విశేషలకు బహుమతు లీయబడినవి.

జిల్లా సంఘము.

ఈ సంవత్సరము నూతనముగ జరిగిన జిల్లా సంఘపు ఎన్నికలలో కొండ వేంకటప్పయ్యగారు అధ్యక్షులుగను వెల. గపూడి సుబ్బారావుగారు, మానవపెద్ది కాళిదాసుగారు, కార్వదర్శులుగ నేర్పాటు కాబడిరి.

ఆంధ్రనాటక పరిషత్తు.

వై. సనభవారు బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవిగారిచే రచియింపబడిన “సత్య హరిశ్చంద్రయ్య” అను నాటకమును పోటీపరిక్ష నిర్ణయించి రెవ. తేదీని ప్రథమనాటకము జరిపని గ్రామవాసులైన శ్రీవాణివిలాససభవారిచే బ్రదర్శింపబడెను. ఈపోటీ పరిక్షకు ఏడు నాటక సమాజములవారు దరఖాస్తులను బంపియుండిరి. ఆటలవలన వచ్చు ధనమునుండి కొంత నఆన్న దాసమాజమున కీయబడును.

THE GREAT WAR.

AMERICAN PATRIOTIC FERVOUR.

BY SWORD SHALL KAISER BE PUNISHED.

[REUTER'S AGENCY.]

AMERICA.

American Opinion on the Rupture. Unanimous Support for President Wilson

LONDON, February 5.

NEW YORK.—The definite breach with Germany has been followed by a wave of patriotism sweeping the country from end to end. All political differences have disappeared and expressions of loyalty and support are pouring in. Mr. Choate, Ex-Ambassador in London, in a statement which epitomises the attitude of responsible men of the country says:—"I am glad the break has come. Americans know that the Entente is fighting our cause as well as their own."

American newspapers unanimously applaud President Wilson for bringing America into line with the Allies and for upholding the dignity of America. They say "Germany put down her last stake and it is already lost. The Kaiser challenged America in demanding judgment by the sword, and by the sword shall be punished."

America's Intentions.

WASHINGTON.—It is stated that the Government at present has no intention of seizing the German merchantmen laid up in ports, which would be an act of war. It is explained that the "Kronprinz Wilhelm," "Prinz Eitel Friedrich," "Appam" and "Kronprinzessin Cecilie" were already in the United States custody. The action of the Panama Canal authorities in taking charge of four Hamburg-America liners is a temporary measure to prevent the crews blowing up the vessels and endangering the canal.

Spies and German Agents Active.

WASHINGTON.—Government has asked for the co-operation of all State authorities to guard buildings and precautions have been redoubled at the White House and the Allied Embassies. It is estimated that there are ten thousand agents of the Central Empire under surveillance, at least five thousand being in New York alone. It is officially known that spies have been instructed to act in the event of a rupture with Germany. A number of outrages have already been committed; for example, the machinery of the "Kronprinzessin Cecilie" seized yesterday was seriously deranged. Spying activities include the surveying of routes leading to vital points and of the Panama Canal fortifications.

A Premature Report.

The report from Paris that America had broken with Austria-Hungary appears to be premature. The latest advices from Washington state that diplomatic relations with Austria hang by a very slender thread.

LONDON, February 5.

WASHINGTON.—It is still hoped that Germany will refrain from provoking hostilities but the Army and the Navy are preparing for eventualities. If Austria adheres to Germany's policy of frightfulness a break with her is certain.

President Wilson's Advice to Neutrals.

American representatives abroad have been instructed to inform neutrals that President Wilson believes it will make for peace if they follow America's example.

Opinion in Paris.

LONDON, February 5.

PARIS.—President Wilson is already a popular hero here. Cinemas displayed his photograph and the Stars and Stripes amid frantic enthusiasm. It is a fact that Germany has pushed toleration to the extreme limit by throwing all her promises to the winds.

British Press Comments.

The morning papers in England welcome President Wilson's action with warmth and speculate as to the possibility of America's declaring war. They point out that even with Military and Naval passivity America's help would be most valuable as, leaving out considerations of moral support, America's financial and natural resources are practically inexhaustible and would all be freely at the disposal of the allies. Moreover, there are two hundred German ships at present in American harbours. They are valued at fifty millions sterling and include the "Vaterland", the largest vessel in the world and nine others running from 25,000 to 13,000 tons.

Wilson's Action

Creates Formidable Difficulties in Germany.

LONDON, February 5.

PARIS.—Newspapers suggest that Mr. Wilson's action may have created formidable political difficulties in Germany, which will compel German leaders to effect a withdrawal amounting to defeat, possibly leading to serious consequences.

Dutch Steamers Ordered to Port.

BATAVIA.—In view of the new German submarineism, mail and cargo steamers which have already sailed have been ordered to put into the nearest Dutch Indian ports and await orders from Holland.

German Gunboat Set on Fire.

NEW YORK.—The interned German gunboat "Geier" interned at Honolulu has been set on fire by the crew and is blazing.

Attempts to Destroy Ships in Philippines.

The Crews of 23 Austrian and German ships in Philippines have attempted to destroy machinery. The Custom officers discovered that the engine rooms of nine steamers had been wrecked and fires burning under the empty boilers of others.

Belgian Relief Commission.

WASHINGTON.—Mr. Hoover, Chairman of Belgian Relief Commission, states that transportation by Commission has been suspended and the Commission's ships in Indian and other ports have been instructed to await orders. It is hoped that transportation will be resumed soon.

Americans Requested not to Leave France.

PARIS.—American Embassy has requested Americans not to leave France until further orders.

Ordered to Break off Relations.

Mr. Sharp, American Ambassador in Paris, has received cable instruction to break off all relations with Germany. This means the abandonment of embassy work for 3500 Germans interned in France.

Americans Captured by the Raider.

THE HAGUE.—The German Government has notified Mr. Gerard that Americans captured by the German raider will be released.

German Warnings.

LONDON, February 5.

AMSTERDAM.—The German newspapers publish apparently inspired warnings against exaggerated expectations from submarine frightfulness.

LONDON, February 5.

The French experts express confidence that the new submarineism will be shortlived. Their confidence is based on theory that the Germans will commence by sending out all their submarines, but will shortly be compelled to return to the shift system which they have hitherto followed.

GREAT BRITAIN.

War Loan Subscription.

LONDON, February 5.

The Union Insurance Society of Canton has subscribed one million sterling to the war loan.

The death is announced of Lord Harrington and of the composer Paul Rubens.

ITALY.

A Regrettable Accident.

How a Hospital Ship was Torpedoed.

LONDON, February 4.

ROME.—A semi-official statement, referring to the Austrian Note to the United States regarding the torpedoing of a hospitalship and steamers without warning in the Adriatic, states that the former was a regrettable accident, partly due to the ship not flying the prescribed flag. The ship was not sunk, and the casualties were very slight. The transports were torpedoed close to land, contrasting with enemy sinkings in the open sea and the abandonment of crews.

EGYPT

Memorial Service to Lord Cromer.

LONDON, February 5.

CAIRO.—Memorial service to Lord Cromer was held in All Saints Church, the Bishop of Jerusalem officiating. The High Commissioner, representatives of the Sultan, Ministers, diplomats and a representative congregation were present. The "last post" was sounded in the courtyard of the Church and was most impressive.

GERMANY.

LONDON, February 5.

A military train collided with a passenger train at Herzogenrath between Duesseldorf and Aachen. A hundred were killed and injured.

SEA WARFARE.

11 Vessels Lost.

LONDON, February 5.

The following steamers have been sunk:—"Isle of Aran" (British) "Gamma" (Dutch) "Ymer" "Heimland" "First" (Norwegian), Helicon (Greek) "Butron," "Dondoveniembre" and "Algorta" (Spanish) Also a British trawler and a Russian barquentine. Ten Norwegian and three Spaniards were drowned.

BRITISH FRONT.

German Story of the Attack.

LONDON, February 5.

A German official communique says:—"The English attacks northward of Beaumont broke down, but a detachment penetrated our front trenches near the north bank of the Ancre."

TELEGRAMS.

MESOPOTAMIA FRONT.

MESOPOTAMIA CAMPAIGN.

Many Tigris Trenches Captured.

Successful Cavalry Operations.

LONDON, February 5.

MESOPOTAMIA.—A communique says: We advanced three hundred yards on the night of the 28th-29th January on the right bank of the Tigris, eastward of the Tigris-Hai junction. We also advanced two or three hundred yards westward of the Tigris Hai, on a front of eight hundred yards. Our casualties were slight. Our cavalry raid on Wednesday secured a large stock of grain. We captured on Thursday the penultimate line of trenches eastward of the Tigris-Hai junction, on the right bank of the latter river. We repulsed a counter-attack and took 150 prisoners. We attacked and captured trenches westward of the Tigris-Hai and killed a large number of the enemy. We were subsequently compelled to relinquish a portion of the ground gained. Our cavalry throughout the latter operations successfully operated westward of Kut-el-Amara.

Eye-witness Describes The Advance.

DELHI, February 5.

The following telegram dated, the 4th instant, has been received from an "eye-witness" in Mesopotamia:—

TIGRIS FRONT, FEB. 2ND.—We attacked yesterday on both banks of the Hai. On the east bank, after a heavy bombardment, we took the whole of the Turkish third line, driving the enemy back on their rearmost trenches. Our assault was driven on the salient in the centre of the position whence bombing parties worked right and left, until we had occupied the whole line from the east bank of the Hai to the Tigris. The third party moved forward along the communication trench, and secured a strong point in advance of the position. The enemy's casualties are very heavy, especially in one section where the trenches offered inadequate cover. Four officers and other ranks were taken prisoners. They were impressed with the intensity and accuracy of our barrage. During the bombardment one of our aeroplanes brought down an enemy Fokker, killed the pilot and the machine nose dived from seven thousand feet. On the west bank our advance was held up by enfilade fire from our left. To day the operations were confined to the bombardment of the enemy's position.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI

War Cable to the Viceroy.

DELHI, February 5.

The following telegram, dated the 3rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British carried out a successful enterprise near Guendecourt capturing 56 officers as prisoners and drove off an attack near Gommecourt.

The French repulsed an attack near Reinerey.

A German aeroplane dropped five bombs at Dunkirk. Practically all operations on the eastern front are suspended owing to the extraordinarily intense winter weather.

There is a strong feeling in America that a break with Germany is inevitable, but no decision has been reached by the American Government.

CALCUTTA.

Bengal Provincial Co-operative Conference.

CALCUTTA, February 5.

At to-day's sitting of the Bengal Provincial co-operative Conference reports submitted by several sub-committees were considered. In the report of the village bank of the sub-committee it was stated that co-operative organization of Kamrup hat and Brahmanbaria rose to the occasion at a time of distress. The committee came to the conclusion that one of the best safeguards against distress was the spread of the co-operative movement in its present lines.

Primary Education.

In connection with the question of primary education the Conference unanimously accepted the recommendation of the sub-committee that primary education should be one of the first objects to which the charity fund of the Central Bank or society should be directed. The Conference again sits to-morrow.

American Representative in Calcutta Interviewed.

CALCUTTA, February 5.

Mr. James A. Smith, American Consul General who has been in south of France on holiday leave since September is not expected back until the end of the current month. His place is being filled in the meantime by Mr. J. Preston Doughton, the Vice Consul. Mr. Doughton interviewed by a press representative said that no official information and no definite instructions connected with breach between the United States and Germany had reached him from Washington. He was expecting every moment a cablegram authorising him to transfer German and Austrian interests to Signor Louis Grezous the Spanish Consul.

TELEGRAMS.

Villagers and Dacoits.

Villagers Rewarded: Pensions Given.

CALCUTTA, February 5. The Government of Bengal has sanctioned pensions and rewards to villagers who fought with dacoits on the 11th September last in the village of Lalitashar in Tippi District. In this dacoity after looking the house of Rubitchandra the miscreants while retreating were pursued for about two miles by a number of villagers who showed greatest pluck and endurance in spite of the fact that the dacoits kept up running fire with Maseur pistols at their pursuers causing the death of five men and wounding five others. One dacoit was eventually captured by the villagers, but the others escaped in paddy fields. The Government granted an extraordinary pension of rupees ten each to the widows of the four deceased and Rs. 5 to the father of the other, also Rs. 715 to pay off the debts of the deceased. The Government also granted rewards of Rs. 2150 to 12 villagers who took prominent part in the pursuit.

PUNJAB.

Punjab Double Company Recruiting.

LAHORE, February 5. A Press communique says:—The following information is published in connection with the scheme for the recruitment of the Punjab University Company. Candidates for enlistment should be previously announced send in their names before the end of February. Those who are taking examinations this spring will, however, not be required to join before May 7th. (2) Candidates for recruitment who are now in civil employ of the Government will, if accepted, retain lien on their civil appointments (3) In calculating the age of a man who has served in the University Company after subsequent entry into the employment under the Punjab Government the period of his military service will be deducted. (4) In all departments under the Punjab Government preference will be given, other things being equal, to candidates for employment who have served in the University company. In the case of police, jail and excise departments special importance will be attached to the fact that the candidate has served in the company.

Post-War Reforms.

Lahore Citizens' Meeting.

LAHORE, February 5. A public meeting of the citizens of Lahore and outstations was held last evening in the Regent Hall, Lahore, under the presidency of the Hon'ble Khan Bahadur Fazl-i-Hussain, M. A., Barrister-at-Law to consider post-war reforms. The spacious hall was filled to overflowing and the utmost enthusiasm prevailed. The Chairman said that the abstention of the Hon'ble Sardar-Sardar Singh Majithia from singing the Post-War Reform. Memorandum presented to H. E. the Viceroy by the 19 elected members of the Supreme Legislative Council had apparently given rise to some misapprehension in certain quarters as to the Punjab attitude and that is why they had met that evening. After describing some of the defects of the present system of Government he said that the opinion generally held is that nothing short of self-government would remedy the evils and allow the country to grow to her full stature. India, however, was not going to tolerate the claim of the Colonies to partnership in the Government of India for a moment (cries of "No! Never!"). and he would assure the colonies that India was in no way inferior to any of the colonies in moral, intellectual and material equipment. Speaking of the reforms, the President said that the general feeling was that they represented the irreducible minimum of Indian demands and pointed out that the familiar old arguments about Hindu-Muslim disunion and the dearth of capable Indians to hold important offices of trust and responsibility were now exploded fallacies. The present policy should now make room for a policy of self-government.

Mr. Manchar Lal, Barrister-at-Law, late Minto Professor of Economics of the Calcutta University, moved the first resolution supporting wholeheartedly the reform memorandum accepted by the Congress and the League asking the Secretary of State to take immediate steps to give effect to it.

The Hon'ble Bakhshi Sohan Lal, the Hon'ble Rajzada Elahat Ram, the Hon'ble Rai Bahadur Ram Saran Das Dewan Bahadur Daulat Rai, Mr. Jawahir Lal and Khan Bahadur Mobamed Amir were in full sympathy with the resolution.

The second resolution thanking the 19 elected members was moved by Mr. Gokulchand Narang, Barrister-at-Law.

BURMA.

A Municipality & Railway Dispute.

RANGOON, February 5. Orders were passed to-day by the Commissioner of Pegu in the appeal of Burma Railways against the decision of the President of the Rangoon Municipality, who allowed a sum of Rs. Rs. 53,609 and odd claimed by the municipality as arrears of service taxes on land under rails uncovered for years 1912 and 13. The Commissioner held the amount was not recoverable as arrears for two years and allowed the appeal of the railway the Municipality being made to pay the costs of the appeal.

Burma Legislative Council.

Its Enlargement.

Burmans Opposed to Elected Members.

RANGOON, February 5. The following is the resume of the report of the Committee appointed to consider the question of the enlargement of the Burma Legislative Council: The Council at present consists of seventeen members of whom seven are officials and ten non-officials. Of the ten non-official members two only are elected ones by the Burma Chamber of Commerce and one by the Rangoon Trades Association. The remaining eight non-official members are nominated by the Government. The Committee finds the present Council is insufficient to represent the different interests in the province and that both official and non-official

TELEGRAMS.

members should be increased. They recommend that the Council should consist of thirty members, of whom ten shall be nominated officials, six elected non-officials, 12 nominated non-officials and two nominated experts, who may be either officials or non-officials. The committee propose that six elected non-official members shall be elected as follows:—On by the Burma Chamber, one by Rangoon Trades Association, one by the Burma University when it comes into existence and meanwhile by the Burma Educational Syndicate and three by Municipalities. The three Municipal Members are to be elected, one by the Municipality of Rangoon, one by other Municipalities in Lower Burma and one by the Municipalities of Upper Burma. As regards the 12 nominated members the principal innovation proposed is that six members shall be nominated by the Government to represent rural population of the districts namely one to represent Mandalay and Sagang divisions of Upper Burma, one to represent Magwe and Meiktila divisions of Lower Burma and one to represent each of the four divisions of Lower Burma. The Committee considered whether these six rural representatives might not be elected by the people, but the Burmese members of the Committee, representing all classes of Burmese opinion, strongly opposed the idea of election. They were unanimously of opinion that the people themselves at present prefer nomination by the Government rather than by election. The Committee have therefore, recommended that six distinct rural representatives be nominated for the present and that the question of nomination versus election be reconsidered a few years hence.

The "Lieutenant-Governor of Burma to-day formally opened the Tiger tunnel at Namtu at Bawda mine. The total length of the tunnel is 1,369 feet and costs Rs. 10, 50,000. It took two years and five months to complete the tunnel.

BOMBAY.

Maharatta Literary Conference.

POONA, February 5. The ninth session of the Maharatta Literary Conference will be held at Indore during the days of Holi Festival. Rao Bahadur Matkar, Commander-in-Chief of his Highness the Holkar's forces is appointed Chairman of the Reception Committee. Bringing to light documents of historical interest to be found in the Native States will be one of the subjects for discussion.

Municipalities and Local Boards Conference.

Mr. Karandikar's Project.

POONA, February 5. Mr. Karandikar of Satara has projected a conference of representatives of Municipalities and Local Boards of the Bombay Presidency. Since a similar conference was held at Poona in 1894 various important questions of great complexity have arisen demanding earnest deliberation and consultation and Mr. Karandikar is collecting local opinion on the question and if it is approved he proposes to hold the conference some time this year.

The Old Sore.

Renewed Discussion.

BOMBAY, February 5. The Bombay Corporation further discussed on Monday Sir Ibrahim Rahimtulla's proposal for the appointment of a committee to draft a representation to the Government for the dissolution of the City Improvement Trust and substituting in its place a committee of the corporation. Mr. Orr, Chairman of the Improvement Trust defended the policy of the Trust and urged that the same reasons which had created the Trust in 1897 were operating for its continuance, that if the plague crisis which brought it into existence no longer existed in its original intensity a more serious crisis faced them through the congestion in the city being intensified and extended on account of defective municipal building bye-laws, and that while slum area in the Trusts estate was improved it had multiplied in the municipal area. He favoured the continuance of the Improvement Trust until the Corporation were able to give effect to Mr. Harvey's proposal of 1901 by amending the Municipal laws for effectively checking the growth of congestion and the improvement of slum areas. Mr. Piroza Sethna suggested certain amendments in Sir Ibrahim's proposition and it being agreed to was accepted by a majority of 10 to 9 votes.

Latest Telegrams.

Feeling Against Germany.

Berlin Surprised.

LONDON, February 5. While telegrams are pouring in from all parts of the world approving President Wilson's intervention, Germany still maintains a sullen silence, and no news has been received from her for twenty-four hours. There is a suggestion that members of the Government in Berlin are surprised at the extent of feeling against Germany, and are concealing a characteristic statement to save their face or are holding their hands in the hope of being able to supply submarine news as an offset to President Wilson.

Shipping Unaffected.

Normal Sailings.

The threats of frightfulness have still not been realised and have not affected the signing on of mercantile steamers, which is proceeding normally at every port. The Secretary of the Seafarers Union declared in an interview, that sailors did not care a rap for the German menace. Twelve British ships left Rotterdam yesterday morning, and a British trawler has arrived at Ymuiden to sell fish in the usual way. German agents at Rotterdam are busily spreading vague reports of the sinking of vessels, but they are scouted.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

(మా విశేషముల వర్ణనము.)

శ్రీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంత్రీ వార్త.

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 4:—2వ తేదీగల ఈ క్రింది తంత్రీ వార్త హిందూదేశ కార్యదర్శిగారి యొద్దనుండి రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది:— ఆంగ్లదండము:—బోమబాయి హామలు వత్తరమున బ్రిటిషువారు తమ స్థానములను వృద్ధిపొందించుకొని న్యూవెల్లివాపు ప్రాంతమున జయప్రథముగా శత్రువుల నెదిరించిరి. శత్రువులు బ్రిటిషువారును సమాపింప ప్రయత్నించిరి. కాని వారి ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లయ్యెను. బ్రిటిషు వారు గత మాసమున 1228 మంది శత్రులను పట్టుకొనిరి. వీరిలో 27 మంది నైసికోవ్యగులు.

పరామరంగము.

పరామ విమానములు శత్రుస్థానములమీదను శత్రువులను తేల్చే నైపుణ్యములమీదను బాంబులు వేసెను. ఒక విమానము 51 శిరంగినులను శత్రుకేరములపై వేసెను.

ఇటలీదండము.

చలి, విశేషముగా నుండుటచే విశేషములులేవు.

రష్యా దండము.

శత్రువులు విశాఖాయుధము ప్రయోగించుచున్నను, పాగమందు దట్టముగ నున్నను నీగాతు పడదు 20 మైళ్ల దూరమున శత్రువులు పట్టుకొనిన స్థానమును రష్యములు ములు నాక్రమించుకొనిరి.

ఆస్ట్రియాదండము.

ఆస్ట్రియాదండము తమజనులతో మాట్లాడుచు మనముయుద్ధమున సంపూర్ణ విజయము నొందుదుమనుట కెవరికిని సంకయము లేదనియు, మిత్రమండలివారి నాకాదశ, నైసికదశ, ఆర్థిక సంపదలన్నియు సక్రమముగా కూడ శత్రువులపై బడినందున విజయము తొలగజాల దనియు, ఎవ్వరును జయింపక, విసిగి ఎవరికి వారే డిరెక్టరును దనుమాట విశ్వసనీయము కాదనియు, యుద్ధరంగమున జయోపజయములు నిర్ణీతములు గావనియు, ఐనను మిత్రమండలి సంపద యంతయు చేర్చబడిన యెడల సంపూర్ణ విజయము సునిశ్చితమనియు, మిత్రమండలి వారి విజయములన్నిటిని గలిపి చూచినయెడల ప్రస్తుత స్థితులును కనుకూలముగా నున్నవనియు విజయము సునిశ్చితమై యుండగా మనము దృఢచిత్తముతో ప్రయత్నించి విజయావాప్తిని శత్రుపక్షమున వలయుననియు చెప్పిరి.

ఆంగ్లదండము.

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 5:—గోండ్లకొండ వద్ద బ్రిటిషువారు విజయము 56 నుండి పట్టుకొనిరి. గోమొకోరువద్ద శత్రువులు తలపడిగ తిరిమిరి.

పరామ దండము.

రయనరీ యొద్ద పరామవారు శత్రువుల నోడించిరి.

తూర్పుదండము.

డెంకిర్లు వద్ద జర్మను విమానము 6 బాంబులను వదిలి నది, తూర్పుదండమున విపరీతముగా చలిబాధ కలుగుటచే నేమియు జరుగుటలేదు.

అమెరికా.

అమెరికావారి కథికాగ్రహము కలిగినది. అమెరికా వారికిని జర్మనులకును మైత్రీచడక తప్పదు. కాని ఏదియును నిర్ధారణ కా లేదు.

సర్ తామస్ హాల్లండుగారు

ఇంకొక యుద్ధమున నియోగింపబడుట.

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 5:—సర్ తామస్ హాల్లండు గారిని యుద్ధవిషయము లగు సమయముల హిందూదేశమునుండి పంపు పనిలో నుంచవలసిన సవరముకలుగుటచే ప్రస్తుతము హార్మిక పంచాయతీ సంఘవిచారణలు కొంతకాలమువఱకు చాలించి మఱల శత్రుకాలము వచ్చునప్పుడు బాంబాయియందు విచారణ ప్రారంభింపనగు నని పంచాయతీవర్గములోని వారు చూచించిరి.

ఖర్చురమునందు శ్రీరామదుర్గ సుగత సజ్జన. పాల బాలికా సామకసూర్యమువారు ప్రదర్శించుచున్న నాటకము లకు అక్కడి యాంధ్రనమిలివారు మెచ్చుకొని గత నెల 27వ తేదీని చిత్రాంగి సారంగధర హాతలను ధరించిన శ్రీలక్ష్మిదర్శనము రెండు బంగారుపతకములను బహుమతి చేసిరి.

ఆంధ్రనాటక పరిషత్తు

(1)

సెల్యూరి చరిత్రలు

మొట్టమొదటగా నెల్లూరి పోటీపరీక్షల ఫలితములు తెలియజేసిన వ్రాసివారు. పక్షము ఆఖరు అయిన మరునాడే కామకోటకు వెళ్ళిరావలసిగా నెల్లూరిలోని స్థానికమండలిలో పరీక్షా ఫలితములను వెలిబుచ్చిరి. హరిప్రసాద రావుగారు, నాదెళ్ళ పురుషోత్తమకవిగారు, డి. శ్రీనివాసయ్యగారు ముగ్గురు చేరి తమ మార్కులనుకూడ మొత్తములకాగా తమమీద చేసిన ముగ్గురుదమ్మతులుచేసి వేంకటరామయ్యగారికి ఇచ్చిరి. ఆ మార్కుల ప్రకారము నెల్లూరిలోని హైస్కోలకు జమువారికి వెండివిగ్రహము సలహామంతుల పతకములను వచ్చినది. ఆ పురములోని ఆంధ్రవిజ్ఞానసభవారు సుదేవునకును భాగ్యినికి యేర్పరచిన పతకములను గలుపొందిరి. చెన్నపురి నుండి వచ్చిన సరసమోహన సభవారు ఆంధ్రసేనుని పతకము సంపాదించిరి. ఈ ఫలితములను మార్కులను 2 1/2 మాసముల క్రిందనే రిజిస్ట్రీ పోస్టుద్వారా ఆయా నాటక సమాజములకు పిలిపి. వెండి విగ్రహము తూములూ కరమయ్యగారివద్ద నుంచిలిపి. బంగారుపతకములు చేసిన సిద్ధముగ నున్నవి. స్థానిక నుండలి వారికి వీనిని గ్రహించి మిగిలిన వైకమున గ్రహించి యథావిధిగ జరుపుచున్నప్పుడు త్వరితము వచ్చువెంటనే పంపిన మనియు వ్రాసియుగిమాసము లైనది. ఆచట స్థానికమండలి వారిలోకొందరు పరీక్షాధికారిల మార్కుల న్యాయముగ నున్నవని మాట వ్రాసియునక మేము ఆవిషయములో జోక్యము కలుగజేసికొన. మనియు వారే ఆసంగతి పరిష్కరింపవలయు ననియు తీర్మానించిలిపి. వారి జాగ్రత్తగాని మాపని మేము నెరవేర్చుకొనియే యున్నాము. ఆ పతకములు కేసించిన సామ్యుక్తియు స్థానికమండలికి పంపుటకు సంసిద్ధులై యున్నాము. ఇందులో మా యెడల అసంతుష్టి పడవలసిన పనిలేదు. సెల్యూరి వారి లౌకికచాతుర్యములే ఈ జాగునకు కారణము.

పప్పు వేంకట శాస్త్రిగారు.

వీరికి బంగారు పతక మిచ్చినా మనియు అది ఆక్షేపకాన్తమని యొకరు వ్రాసిరి. పప్పు వేంకటశాస్త్రిగారు పల్లవి పాటకుడని మేము యేనాడు చెప్పలేదు. భావ్యవేత్తయని యేనాడు గౌరవించలేదు. సంస్కృతపాటకములలోని పల్లవలను ఆంధ్ర సద్యగద్యములను విన సాంపుగ జదివినందులకు వీరికి పతక మిచ్చితిమి. అందుకు వారు తగ్గియే యున్నారు. మిక్కిలి స్వేచ్ఛించిన గాయకులు కొందరు నాటకములలో పాత్రధరించి పాడియున్నారు. వారి యందలి కన్నన ఇతర విద్యదాయకుల కన్నను సంస్కృత నాటక పద్యములను వీరు చక్కగ చదువగలరు: కనుక వీరిని సన్మానించితిమి. ఆ విషయములో ఇతరులకు భేదాభిప్రాయము బున్నచో వారిని పిలిపించి, వినినచేహము తీర్చుకొనవచ్చును. తెలుగు నాటక పరీక్షలుపై ప్రతి కూనిరాగాలవాడికి పతకము లిచ్చుచుండగ సంస్కృత మహాకవుల నాటకములను చదివి రసమొప్పెను: రీతి వారిని పాడగలిగియు, నవ్యప్రప్రాయముగ గీర్వాణమున సిగ్గులేధారతో మహాసింహకలట్టియు నొకనికి యొక చిన్న పతక మొసంగుట మహాపాపమా! ఆయన పానుచుండగ లాట్లు చేయుచు విననివారు పతకమిచ్చునప్పుడే ఆక్షేపించరు? నాటక పద్యముల విషయమై అప్పుడే వీరి చాలెజ్జ అంగీకరింతుమేమో! అన్ని చట్టాలనెవరు ఆగ్రహితులకు వ్రాయుటక మహాప్రతిపక్షమా! విమర్శకుల వ్రాసినవారు సంస్కృతములో నెంతటి విద్వాంసులు! గాయకుల మంచిచెడ్డ లెక్కనకు ఆగినవారు! అది తేలినదా?

నైకటరీల గూర్చిన నింద.

ఆంధ్రనాటక పరిషత్తుకు ప్రత్యేక మగు నిబంధన లింకను ఏర్పడలేదు. కాగ్యరయ్యలే సకల కష్టములు పడి యేడో కొంత గౌరవమును, కొంత సత్కారములనుగెలుచు జేయయ్యించుచున్నారు. కొద్దికాలములో నిబంధన తేర్పడగలవు. ఆ వెనుక మా పరిషత్తు కూడ ఇతర సంఘములకలెన నిబంధనాత్మకమగును. కాగ్యరయ్యలు సంఘసేవకు లగుదురు. ఇప్పుడు వ్యాపకము, ప్రచురములు, ఉపన్యాసములు, పరీక్షలు మున్నగు వానికై కాలచంతయు వినియోగించుచున్న కాగ్యరయ్యలు అప్పుడు నిబంధనాత్మకమగు తీర్మాన పుస్తకముల వ్రాయుటలో వారి తెలివినంతయు వినియోగింతురు. ఈ లోపుగ మావలన నేనైన ప్రమాదములు కల్గినేని వెళ్ళలు క్షమించెదరు గాక.

మనదేశములో కాగ్యరయ్య లొకవంకయు ఇద్రాస్వేములు మరొక వంకయు పనిచేయుచుండును. కాగ్యరయ్యలు అష్టకష్టములు పడి నిర్వహించు కాగ్యములకు ఆకంఠమైనను సాహాయ్య మొసంగక మిన్నకుండెడి ఇద్రాస్వేములు తప్పల వెదకుచుండే జీవితాశ్రమగ నెంచి ప్రతికలకు వ్రాయు చున్నారమైనది. వీరిందరు ఒక్కొక్క కాగ్యమును చేబూని పనిచేసినచో మాలోపములకు, తగిన ప్రశస్తి వ్రేకములు స్వానుభవము వలననే వచ్చునని నమ్ముచు వారు మాగొసంగినపలహాలకు ప్రత్యుత్తరముగ "Work & experience" అను ప్రతి సలహా నిచ్చి ముగించుచున్నాము.

పురాణం. సూరిశాస్త్రి
తా. వేంకటరామరావు.

సర్. ఎస్. పి. సింహగారికి విందు

కలకత్తా క్షేత్రపతి 4-—పురమండలమున నేటిసాయంత్రము విందుజరిగినది. సర్ కనవిహారాధ్యక్షులు ముగ్గురువారు 200 మంది వచ్చిరి. బరద్వాసు మహారాజుగారు రథ్యక్షుల వహించిరి. బ్రిటిషువారికి విజయము కలుగుననియు వారిది ధర్మవత్తు మనియు, భారతీయులసాహాయ్యమున బోటులేక నియు ఉన్నచో నందులకు ప్రభుత్వమునులే గాని ప్రజలు వాస్తవ్యులు కావనియు మరీమొక పోగు జరిగిన భారతీయు పురుష శక్తిగలయును కలయుఖుము:కు రావలెననియు వొరవనము వాయించు విశ్వాసము కలదనియు జాతీయసేన ఏర్పరుపబడి భారతీయుల కు కనిమ ను లియ్యబడుననియు డాక్టరు సర్. ఐ. ఎస్. గుప్తగారు నడిపిరి.

సింహగారు పరమధర్మ. రాజకీయమున వారికిని మనకును అభిప్రాయ భేదము బుండెను వారియందు మనకు విశ్వాసము కలదు. యుద్ధసంఘమునందు కలుగు ప్రశ్నలగున్న పంకమాత్రపుత్రునికిని దేశభక్తిగల భారతీయునికిని అన్నచు గిలిని సింహగారు పనిచేసిన గని నమ్ముటలో మనలో నభిప్రాయ భేదములు లేవు. రాజకీయభేదమునందీర్చి మన వాంఛితము లెంత యుక్తియుక్తము లైనను ముగుసకంటె నడక మేలని బరద్వాసు మహారాజుగారు నడిపిరి.

ఇండియా దొరతనమువారు న స్త్రీకార్యమునకు విరుద్ధమిందనందులకు నేను చాల మత్సాహముతో నున్నాను. రాజసేవావశాము కలిగినందులకు నేను భక్త్యంత నాగోపించుకొనుచున్నాను. కాని సామ్యుక్తియునుగూర్చి అలోచించుచున్నాను. ప్రస్తుతమున్న ఆంగ్ల సామ్రాజ్య విధానమును బట్టి చూడ మన కీస్వాతంత్ర్య మొసంగుట భావిఫలభిష్టమని నేను నమ్ముచున్నాను. యుద్ధసభలో నెట్టి ప్రశ్నలు కలుగునో నేను నిగారణచేయుటలను. నేను భారతీయుభావమునే ధాగారముగ వివరింపగడంగదను. భారతీయుభావమును వివరించుటకు భారతీయుడే అగ్గుడు: మనకును మనదేశగురులకును ఒండొరుల భావము సరిగ తెలియకుండుటచే మెక్కుచిట్టలకు కారణమని నేను తలంచెదను. మనకును బ్రిటిషువారికిని గూడ సమానాశయముగ స్వేచ్ఛాసంపాదనమునకే కురుహాసంగ్రామము జరుగుచున్నది. అట్టి స్వేచ్ఛ ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందే విరుదు ఆంగ్లసామ్రాజ్యమునందు మాత్రమే మనకు లభించునని నేను దైరశాశ్చిక నమ్ముచున్నాను. ఆంగ్లదేశము కేవలము స్వేచ్ఛాపరము. అట్టిదేశము నిరుపగలవా! అను ప్రశ్న ఈసంగ్రామములన నిగారణ మగును. ఆంగ్లవిజయమునొకనే మన ఆశలన్నియు నాధారపడి యున్నవి. అట్టిచో నిట్టి యుద్ధభావము కల బ్రిటిషువారు మన ఆశయులపట్ల నేల ప్రతికూలు గగుదురు? ఏ స్వేచ్ఛాసంపాదనమునకు తోడ్పడవలెనని ఇంక్లాండుదేశము గురులకు కొరుచున్నచో అట్టి స్వేచ్ఛాసంపాదనమునకే మనము యత్నించుచున్నా మని ఇంక్లాండు గ్రహించు జాలకుండునా? వారు ఇంక్లాండుపైని విశ్వాసము కలదు. అని సర్. పి. ఎస్. సింహగారు నడిపిరి.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు గలుగుటకును తగినగుని నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎక్కువకుమనో ఏయే భాగములు ఏయేపనులచేయునో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులకు యానుభవముల న్ని అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరకల్లు నేర్పించుచును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గర్వ మెంటు వానివద్దనుంధి లై సెన్సు యిప్పించిపంపవలెను. అంగులకు ఫీచు 60 రూపాయలు కట్టవలెయును.

తిరిగి వ్రాసులు మార్చి నెల 1 వ తేది నుండి ప్రారంభమగును. వ్రాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 28 వ తేదిగాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొనవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కొరవడో నికసిండుటకు తావొసూచును. ఈక్రింద నుదాహరించువారికి వ్రాసికొనుచు

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149, Broadway Madras
Telegraphic Address:— "GALY" Madras

చిన్న పురుగులు

వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.

మండు, బోడి యగులు, వెండ్రుకొనుగులు, పుర్రెనై జల, అల్పయు ముగుపుగులు నలన గలుగును.

నాతమలా రా! ఈ పురుగులై రెండుబుగ్గి, బిగి విరానుమేక నిండు పనిచేసినచో నిండు గుహములలోని క్షేత్రంపై బంగారుతో నింపబడి యుండును.

Don't Let 'em Dig

తీరిక లేక పనిజేయుచుండు ఈ ముండు పురుగునకు, అతివ్యాధికి యి శ్రేణిగారికి డే నెటీగ సహకారగా నుండవలసింబును. మండు ఆరంభమయిన వెంటనే నిగోళక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగించి ఈ పేషీంచిన అచిగ కాలముననే బట్టతల వారితో సహాధ్యాయి గాకలసికచ్చును. కావున నిట్టి పరమశక్తిపురుగు

"కామినియా నూనె"

సహాయమున సంపాదించును. ముండును బోగొట్టును. కెండుకలను చాలనిర్వకు. పుర్రెమండును బోగొట్టును. తలకట్టుకు పరిమళ ముగంధద్రవ్యము.

ఈరీతిని, నకలు మా నెలము తయారు చేయువారి నొకడున పడకుడు.

తల బుడ్డి 1-క గు. 1-0-0 వి. పి. గు. 0-4-0
" 2-క గు. 2-10-0 వి. పి. గు. 0-7-0

ఉ చి లె ము.

ఈ సుగుణముల రుజువుపరచుటకై, అగ్రధానిటి పంపుకొనువారికి 2 క నాం వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత మానె గల సీసా ఉచితముగ బంపవలెను.

సోలు ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 155, జుమ్నాచునీడు బ్రిడ్జి, బొంబాయి.

అత్యద్భుత ఆయుర్వేద మూలరోగాంతక గిన్నె

ఈ గిన్నె యందు నుంచి గుడ్డిగ నేసి రెండు నిమిషములు వుండేది 10 దినములు ప్రాతఃకాలం నందు పుచ్చుకొని నగు స్వల్ప మూలరోగాదులు నివారణ యగును. ఇది గాక అక్షిణ్యము, కేశేధి గలబద్ధకము కలగొట్టి,

రోగముల తప్పుక పోగొట్టును. ఇందుకు పథ్యములేదు. కెందు రసాది ధాతునగ్గులు చేరలేదు. పరిశుద్ధమగు మూలరోగాదే తయారుచేయబడినది. తెల 5 0.0, తపాలఖిచ్చు ప్రత్యేకము.

యోగ్యతాపత్రములు

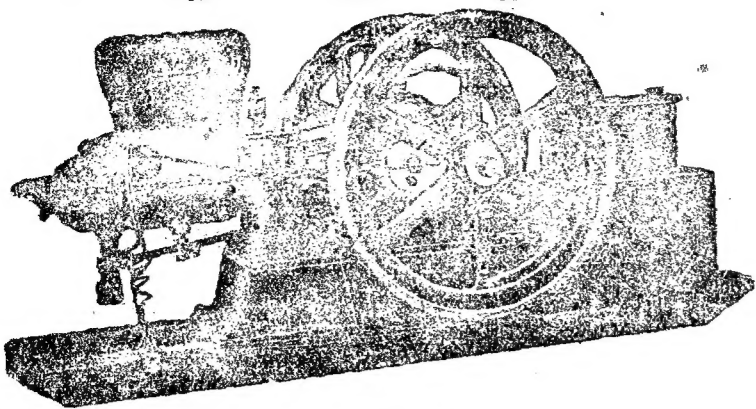
- 1. సేబు బాలకృష్ణ టాకర్ (బాంకర్) పీకాని 7 సంముల మూలము, 2. మెనగ్గు హాహమాన నాను మేదా గారు, నల్లలావీధి, ముల్లునామజారు, కలకత్తా, 10 సంముల మూలము, 3. పనిలాల్ జీ శ్రీమాలిగారు, సాకారు శేట, మదరాసు, 11 సంవత్సరముల మూలము, 4. మిస్టరు కె. టి. కృష్ణ మీనన్ గారు, బారిష్టరు, సాలపురము, 5. గోమలనాథుగారు (గుజరాత్) మైదరాబాదు (దక్కను) 10 సంముల మూలము, 6. మె|| ఆరుముగ కెట్టిగారు, 55, తిరుపత్తియూరు, కెడ్డకాల, మదరాసు. 4 సంముల మూలము. గుణమిచ్చెనది వ్రాసె యున్నారు. ఇవి గాక అనెమలను యా రోగమునందీ నిమ్మ కీ చేసివారిము. మెదటిప్టు

ఆయుర్వేదభూషణ పంజీట్ ఎల్.ఎస్. శర్మగారు, యు. హం. యు. డి. బాలకృష్ణ డౌవధాలయం, 17, వై నామజారు, మదరాసు.

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతిరునాత ఆత్మజ్ఞానా. దయ్యముల సద్భావమును గుఠించిన శాస్త్రీయ శాస్త్ర గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. పి. చిన్నవైక చక్కనిగ్రంథము తెల 0.8-0. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

“ఆమె కో” యంత్రములు క్రూడ్ వెల్ట్రోలుతో నడువబడును.

ఈ యంత్రము నడపుటకు నీటిల్లువాడు అయినను సముద్రంలో నేర్చుకొనగలడు చిన్న యంత్ర సహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయువబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేక్టరీలను, అచ్చుయంత్రములను మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడవగలను.

నెల అతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6, 2½ హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మా వద్ద స్థాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. నెలలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు ధయచేసి మా కిల్లు వ్రాయును.

జెస్సు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,

327

పోస్టువాక్సు నెం 63. మదరాసు

ఉచితము!

ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 ఫుటలగుల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్చుకొన వచ్చును. క్రయము లేదు. తిరపాలిపుస్తకం లేదు.

రాజశైవ్య వారాయణజీ శేకరజీ, 20, చీనాబజారురోడ్, మదరాసు.

180 ఫుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వేతకుభయముపొందుట స్వాభావిక మైన కొన్ని నిమిషముల అనుసరించుట వలననే కల్లుచున్నది ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపాత్రమును అయ్యున్నదిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవాముగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి యా మేమే భరించుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయుచు

219 వైద్యకాశ్రమి, మణిశంకర్ గోవిందజీ, అరెంకవిగ్రహ పోషధాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేదీయాషధ ప్రదర్శనములయందు విచ్చిరి.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

వసుక్కు

లేవ్యాములు, బిళ్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారంబున సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టిక కై వ్రాయును. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు సాంగ్లేయ భాషలో జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజెంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, 'Bombay, 13.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు మార్గమిందు నాపబడినది. అందరు జగిని తీరవలయును.

వెల 0-4-0 షాప్టేజీ వేలు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 1 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

బాదాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసమరిల్లా

ఆశుభాభిప్రాయ రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటుకనంటి వుండు. మరుపులను, మచ్చలను గండమాలలను పుండ్లను, ప్రాంతబొప్పలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారి (28)

కనావధిసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యమచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, నులబడ్డకమును కాశసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరారోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 శోబాలయ వందుటకు 4 బొమ్మల బుడ్డిలలో ఆమ్మబడును.

ప్రాప్తేతిరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వతోశాల-విద్యా స్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టచుంచి రామలింగశెట్టి గారిచే వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 షాప్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఏకభాషావిప్రశంస

ఇది కన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము. వెల 0-4-0 షాప్టేజీ అధికము.

లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

619

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరూపించినచో కోర్టుమూలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బొల్లములోనే ధాతుసప్తము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిరకాలము సుఖముగ జీవించును.

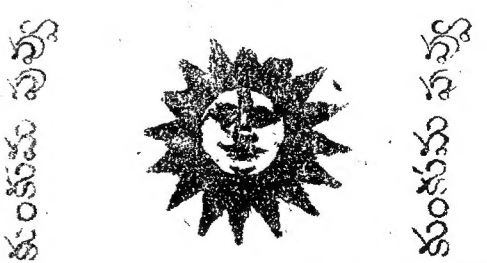
ఈ సాలామిసిరి మురబ్బనల్ల ధాతుప్రక్రియలగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మఖివస్థన వగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాంధహార్ జేశములలో వైదగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినటవలన నునకేళ్లు 4 గురు మనఃస్థుల బలము అనేకమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి నెంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాకు 15 శోబాలు ఉపయోగించి నాణ్యతల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపానప్రతీక పార్శ్వతో పంపబడును.

16 థులాయి డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0. తిరపాలిపుస్తకం 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

జి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడ్డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. (58) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి.